

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D, 30, veliki
po 3 in 4 D, v
uredniškem delu
vredica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Kongres pravnikov v Ljubljani.

Običajni stavek, s katerim se začnejo govori v pravno filozofijo, se glasi, da je človek družabno bitje, da živi v odnosih do družbe in človeka, da je treba te odnose ustanoviti in da so tako ustanovljeni odnosi pravo.

Ta stavek pojasnjuje eksistenco prava in njega neizogibnost, toda ne opravičuje eksistence pravnika. Za to opravičbo moramo iskati drugih razlogov. In danes so v naši državi takšne razmere, da je nujna potreba upravičenosti pravnika stanu poudariti, treba je povedati pravniku samemu, kaj je njegova naloga, in pojasniti široki množici nepravnikov, kaj je bistvo pravnika.

Da se laže razumemo, moram še omeniti, da se n. pr. v vseh vejah državne uprave smatra za poklicanega reševati pravne stvari vsakdo, ki mu je bogve kakšno naključje izročilo v roke upravo. In to neglede na stroko, ki jo res razume, neglede na izobrazbo, ki jo ima.

Uspehe tega naziranja imamo že pred očmi in na dlani. Uspehi so: strašna komplicitnost uprave, obupna desorientacija in nesigurnost državljanov v pravnih stvareh, preobremenitev upravnega sodstva in počasna odpora proti upravnim oblastem. Prav nazorno nam uspeh tega naziranja kažejo tisoči tožba na upravni svet o priliki prevedbe na novi uradniški zakon in pa dejstvo, da mora danes stranka v vsaki stvari iskati odvetniškega sveta.

To samo za primer usodne zmote, da sme in more pravniške posle vršiti vsakdo, ki je na »dužnosti«.

Najboljše je, sicer v tem pogledu pri so-
dih, kajti tam so vsaj formalno usposobljeni sodniki, ki razsojajo samo po zakonu, toda tudi ti si včasih rujejo lase spričo zakonodajnih razmer, ki so pri nas, spričo zakonov, ki jih — mislim, da je to edino pravilni izraz — izdelujejo nepravniki.

Dejanski položaj naših pravnih razmer ima za posledico omalovaževanje pravnikov, kajti občinstvo sklepa, da je dovolj, da znaš brati črko zakona, da je edina naloga pravnika, da vzdržuje pravni red in da doprinese k občini pravni zmedenosti še nejasnejša tolmačenja.

In so še pravniki, ki to mnenje s svojim delom potrjujejo.

Pravi pravnik ustvarja. Pravi pravnik ne vzdržuje samo pravnega reda, temveč ga utrjuje, pravi pravnik gradi, ne ovira življenja, temveč ga podpira, išče pri svojem delu človeka ter mu kaže pravice pravo lice.

Težko je to v danih razmerah v naši državi. Naša država ima podedovanih toliko najrazličnejših pravnih institucij in tradicij, da so si nekateri njeni deli čisto tuji v pravnih prilikah. In v to raznolikost so se izdajali in se izdajajo površni zakoni, v naglici, brez globljega študija, zakoni, ki imajo že sami v sebi protislovja, ki sami temelje na različnih pravno-filozofskih ali gospodarskih načelih, da se zde kot kristalinične tvorbe različnih mineralov, zakoni, ki niti obstoječih pravnih razmer ne odpravljajo, temveč samo posamezne drobce, zakoni, ki ogrožajo gospodarsko eksistenco te ali one pokrajine, tega ali onega stanu. To še ni vse. K tem zakonom prihajajo še naredbe! — Koliko jih je, ki so priobčene samo v interno uporabo uradov in o katerih narod nič ne ve, ker niso bile objavljene! K tem naredbam dodajmo še razne odloke, in mislimo, da je slika popolna.

Ni čuda, če se pravniku samemu spričo tega vrtil v glavi, pa ne bi narod izgubljal vere v pravico in pravnike — ni čuda, da je zavest pravne sigurnosti vsak dan manjša in tudi ni čudno, če se čuti danes že vsakdo poklican, da podaja svoje pravno mnenje, in da grede potem vsi ti grehi na rovaš pravniku.

Mislimo, da je zdaj sveta dolžnost in naloga pravnikov, da dvignejo glas o teh razmerah. Pravne razmere v državi so neznosne, to čutimo vsi, in vendar državljan tega niti občutiti ne bi smel, da vobče obstoji kakšen pravni red; kakor hitro ga občutiti, je že nekaj v neredu. To je kakor na železnici. Tam je red, dokler se nihče ne razburja in smatra za samoposebni umevno, da vlak točno prihaja in odhaja. V telesu je red, dokler ne čutiš nadlog in bolečine, v duši je red, dokler se ne oglašajo vesti, v državi je pravni red, če ga zanesljivo veš in poznaš vsaj njegova osnovna načela, če prideš do pravice hitro, poceni in zanesljivo ter nimaš zmerom skrbi, kaj je pravzaprav sedaj v veljavi.

Pravniki v državi morajo pripomoči, da se izroči snovanje zakonov večim rokam, da bo zakon res dobil za narod značaj zakona, ne pa samo niza nekaterih pravnih norm, ki nimajo prave osnove niti jim ne najdeš pravega namena.

Zakonodajalec bi se moral zavedati, da je zakon nevarno orodje, ki se ne sme vročati nepoklicanim, kakor ne mečeš nevarnega orožja skozi okno med množico.

Naši pravniki so poklicani, da zastavijo vse svoje sile v ta namen. Preprečiti bi morali s svojim delom, da se ne bodo izdajali za ni z očitnim pečatom enodnevnic, in pripraviti svet, da se sodba ne sme izreči samo raditega, da stvar spraviš z mize.

Pravnik ni slep izvrševatelj zakona, tem-

več mora biti predvsem zaščitnik naroda pred slabim zakonom in pred njegovimi včasih usodnimi posledicami, zaščitnik naroda pred nepoklicanimi tolmači in izvrševatelji.

V vrtincu pravnih razmer naših dni se shajajo pravniki letos septembra v Ljubljani. Izbrali so si od perečih vprašanj zelo pereča, da jih pretresajo. Toda to ni glavno. Tehtnejše je vobče njihovo prizadevanje, da vrtnec, ki je v pravnem oziru pri nas, ustavi, razmoti, zamotane pravne razmere v državi v bistveno vlakna, da najdejo osnove za res pravno življenje v državi.

Taki kongresi so mejniki v razvoju države in družbe, vsaj morali bi biti. Zahteva jih interes družbe same kakor pa potreba utrditve stanovske zavednosti.

Uzunović se bo držal približno še en mesec.

RADIĆ SE HOČE NA VSAK NAČIN VZDRŽATI NA VLADI. — KDAJ SE VRNE PAŠIĆ?

Belgrad, 26. avg. (Izv.) Današnje »Novosti« pišejo glede sedanje politične situacije, da se bo držala še približno en mesec do zaključka zasedanja Društva narodov v Ženevi in do sklicanja narodne skupščine. Ker čuti Stjepan Radić, da se njegovo sodelovanje pri zasedanju Društva narodov polaga mnogo važnosti, hoče on ta položaj izkoristiti. Njegov umik v vprašanju dr. Nikiča, ki se je že nekočkrat ponovil in njegov poslednji umik napram Lazi Markoviću, je namreč pokazal njegovo željo, da se vzdrži v vladi. Njegova ljubezen do oblasti je prišla že tako daleč, da je na dveh, oziroma na treh zborovanjih izjavil, da ne more on biti izločen iz vlade. Nate pišejo »Novosti« o dr. Nikičevi vlogi in o stremljenju predsednika vlade Uzunovića, da ohrani sedanjo situacijo in da pomiri Radića, da ne bi za zdaj zahteval izključanja dr. Nikiča iz vlade. »Novosti« ugotavljajo, da

je to sredstvo za pomirjenje Radića vspricho situacije v Ženevi nepovoljno, ker se je bati, da ne bi Radić, ki je sedaj prvokrat prvi naš delegat na zasedanju Društva narodov, s kakšno izjavo pokvaril položaj. Kako se bo skušal vzdržati Uzunović še mesec dni, bo morda mogoče izvedeti čez eden ali dva dneva, ako ne pride med tem do kakšne težkoče s kake druge strani.

Belgrad, 26. avg. (Izv.) Kakor vedno, tako se tudi sedaj v Belgradu v političnih krogih veliko ugiba o Pašičevi vrnitvi. Dočim trde njegovi pristaši, da je pričakovati Pašičevo vrnitve še ta teden, se na drugi strani zatrjuje, da se ne ve, kdaj se bo Pašić vrnil v Belgrad. Izgleda, da so vsa ta ugibanja samo politični manevri in da hoče Pašić po svoji stari navadi napraviti s svojim prihodom senzacijo.

Bolgarija odlaša z odgovorom.

Bukarešta, 26. avg. (Izv.) Bolgarski poslanik Pomenov je obvestil ministra za zunanje posle g. Mitleneu-a, da je odgovor bolgarske vlade na kolektivno noto kraljevine SHS, Romunije in Grške odložen do sobote, in to radi dogodkov v Grčiji. Bolgarska vlada stoji namreč na stališču, da mora pred odgovorom stopiti v zvezo s sedanjo atensko vlado, da spozna njeno stališče v vprašanju kolektivne demarše.

Belgrad, 26. avg. (Izv.) Zanimanje tukajšnjih političnih krogov se v zadnjih dneh zopet suče okoli odgovora bolgarske vlade na kolektivno noto kraljevine SHS, Romunije in Grčije. Brez dvoma so v zvezi z našo

noto pogosti obiski angleškega poslanika pri ministru za zunanje zadeve. Z ozirom na stališče naše vlade, ki ga zavzema do bolgarske vlade, izvemo, da bo naša vlada čakala na odgovor bolgarske vlade še en dan; ako v tem času ne prispe odgovor bolgarske vlade, bo zahtevala naša vlada za odgovor na noto določen rok. V tem vprašanju sta precej dolgo konferirala predsednik vlade Uzunović in dr. Ninčić. Po konferenci z Ninčićem se je Uzunović razgovarjal z Božo Maksimovićem o istem vprašanju, v katerem zastopa Maksimović znano stališče, da se mora za vsako ceno zajamčiti avtoriteta države.

Za naše invalide.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Narodni poslanec Smodej je stavil na ministra za socialno politiko vprašanje radi redukcije pri protezni delavnici v Ljubljani in radi zamenjanja invalidskih zavodov ter radi stanja vojnih invalidov sploh, ki je naravnost obupno. Polovica invalidov še ni prevedena po novem zakonu, dasiravno je preteklo že deset mesecev, odkar imamo novi invalidni zakon. Komisijonalni pregledi so jako redki in površni, pač pa se redno pobira v Sloveniji invalidski davek, ki znaša v Sloveniji vsak me-
zec nič manj kot 2 milijona dinarjev.

Razpadanje radikalne stranke.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila v separatu sobi hotela »Pariz« konferenca pod predsedništvom Uzunovića, kateri so prisostvovali vsi uglednejši radikalni poslanci. Govorilo se je o pojavih vedno večjega razpadanja v radikalnih vrstah in se je razpravljalo o sredstvih, s katerimi naj se ti pojavi razpadanja zajeze. Sklenilo se je na tej konferenci, da se v ta namen ima vršiti cela vrsta velikih shodov v Kragujevcu, Valjevu, Nišu, Skoplju itd., da bi se na ta način zavrli proces razpadanja radikalne stranke v narodu.

RR večina otežuje davčna bremena.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Davčni odbor je razpravljal danes o čl. 58. do 58., ki govore o davku na dohodke o č obrti in dela. Debata glede omenjenih členov je bila zelo živahna. Opozicija je stavila celo vprašanje spreminjalnih

predlogov po poslancih Pušenjaku in Šečero-
vu. Vlada večina pa ni samo teh stvarnih in utemeljenih predlogov opozicijskih poslancev odbila, ampak je celo poslabšala po vladi predloženi načrt, ker so se nekatere ugodnosti brisale, kar bo zlasti v veliko škodo gospodarskih krogov.

Demokratije ostanejo gospodarji belgrajske občine.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Danes se je v prostorih državnega sveta vršilo žrebanje državnih svetnikov, ki pridejo v odbor, kjer se bo razpravljalo o pritožbi belgrajskih radikalov proti belgrajskim občinskim volitvam proti volitvam v Srbiji sploh. Z rezultatom žrebanja so radikali zelo nezadovoljni, ker je znano, da pripada večina izžrebanih državnih svetnikov demokratski stranki.

Razpravljanje o korupciji.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Na današnji seji anketnega odbora je bil zaslisan odvetnik Radaković, ki je potrdil, da mu je radikalni tajnik Brkič svojčas zaupal, da je plačala »Omiška zajednica« nekemu uradniku v ministru za trgovino precejšnjo vsoto za izdano dovoljenje prodaje nekih nepremičnin. Vendar se Radaković ne spominja, oziroma ne ve, kako visoka je bila vsota. Na jutrišnji seji anketnega odbora je na dnevnem redu interpelacija proti Joci Jovanoviću.

VRNITEV MARKA TRIFKOVIČA.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Danes zvečer se je vrnil v Belgrad predsednik nar. skupščine Marko Trifković, ki se je mudil mesec dni v Bad Gasteinu.

Romarjem na Sv. goro v vednost.

KER ITALIANSKI KONZULAT NA PO-
NOVNE URGENCE DO SINOČI DO 12. URE
NI PREJEL DOVOLJENJE ZA SKUPEN VI-
ZUM OD SVOJE VLADE V RIMU, SE RO-
MANJE PRELOZI. ČAS SE DOLOČI, KO
DOBIMO V ROKE DOVOLJENJE.

Kondilis je sestavil novo vlado.

Atene, 26. avg. (Izv.) Voditelji strank se niso sporazumeli radi sestave koalicijske vlade. Kondilis namerava sedaj sam sestaviti kabinet in razpisati volitve najkasneje v oktobru.

Atene, 26. avg. (Izv.) General Kondilis je danes sestavil novo vlado. Sam prevzame v novi vladi vojno in mornariško ministristvo.

Belgrad, 26. avg. (Izv.) General Plastiras, šef prve grške revolucionarne vlade, je včeraj nenadoma prispel v Skoplje. Plastiras, ki se je že pred tremi meseci mudil v Jugoslaviji, a nato neznano kam izginil, je takoj po uspehih Kondilisove revolucije prišel iz Francije, kjer je bil doslej, z namenom, da se vrne v Grčijo. Nepriznava se je prišel do Skoplja. Od Skoplja se je na vozu peljal do Grodkega, a nato v avtomobilu do Bitolja. Tukaj pa so ga naše oblasti ustavile in so se obrnile na notranjega ministra z vprašanjem, kako naj postopajo. Ker se ne ve, kakšno je njegovo razpoloženje do sedanjega režima in iz kakšnih razlogov se vrača v Grčijo, je notranje ministristvo odredilo, da se Plastiras v Skoplju ustavi.

Opozicija proti španskemu diktatorju.

London, 26. avg. (Izv.) Iz francoskih virov se doznava, da so se odigrali zadnje dni na Španskem zelo resni dogodki. Artiljerijski častniški zbor je zahteval, da se Primo de Rivera takoj odpusti iz službe. Ko je diktator zvedel za to zahtevo, je predložil kralju dekret, s katerim naj bi se artiljerijski zbor razpustil, tovarni za strelivo v Bledo in Tubiju pa naj bi se izročile v upravo civilnim oblastem. Kralj pa ni hotel tega dekreta podpisati in je takoj po končani seji ministrskega sveta odpotoval v Santander, kjer se sedaj nahaja kraljevska rodbina. Spor Primo de Rivero z artiljerijskimi častniki izhaja še iz časa upostavitve sedanjega režima in je mogoče, da bo imel še važne posledice.

RUDARSKA STAVKA SE BLIŽA H KONCU.

London, 26. avg. (Izv.) Casopisi poročajo, da se danes prično pogajanja med zastopniki rudarskih strokovnih organizacij in vlado.

Pariz, 26. avg. (Izv.) Poročila, da je tajnik rudarjev Cook zaprosil za sestanek z delavskim ministrom radi zaključitve stavke, se potrjujejo. Položaj je kljub temu še vedno resen, ker se vedno bolj pogosto dogajajo spopadi med stavkajočimi in policijo. V Lancashire je demonstriralo 2000 stavkajočih delavcev, ki so se tudi spopadli s policijo.

NOVI ZAKON O KATASTRU.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Novi zakon o katastru, ki obsega 70 paragrafov, pride v kratkem v razpravo na seji ministrskega sveta in nato pred narodno skupščino. V splošnem se privzema za Srbijo, Južno Srbijo in Črno goro isti sistem katastralnega merjenja, kakor v prečanskih krajih. Pri merjenju bo sodelovala tudi vojska. Novi zakon o katastru je zelo velikega pomena, ker je v najožji zvezi z novim davčnim zakonom. Merjenja se bodo po vsej verjetnosti pričela spomladi leta 1927.

ŠKODA PO POPLAVAH OCENJENA.

Sombor, 26. avg. (Izv.) Včeraj je končala svoje delo komisija, ki je precejevala škodo, povzročeno po poplavih v Bački in Baranji. Škoda je ocenjena na vsoto 146.740.227 Din. Največ sta trpela kraja Senta z 14.100 juter in Apatin z 9.100 juter poplavljenega ozemlja. Izmed okrajev je najbolj trpel Apatin. okraj, kjer je bilo poplavljen 3220 juter zemlje in znaša povzročena škoda 79.240.000 Din.

SKRB POLICIJSKEGA MINISTRA ZA LEPOSLOVJE.

Belgrad, 26. avgusta. (Izv.) Notranji minister je zabranil prodajo in uvoz Henry Barbussove knjige »Les boureaux«, (Kroniki.)

Do miru ~ po mladini.

(Par utisov iz VI. demokratičnega internacionalnega kongresa za mir v avgustu 1926.)

Bierville, 22. avgusta.

Kakih 60 km na jugu od Pariza leži prijazen gradič Bierville, obdan od razsežnih parkov prepreženih s potoki, poživiljenih s številnimi spomeniki. V tem kraju in gradu županuje znani voditelj demokratične katoliške mladine Marc Sangnier, vodja nekdanjega Sillona, ki se je pozneje z nekoliko spremembami načeli pretvoril v La jeune République. Že nekaj let prireja ta organizacija v svrhu uresničenja svojih blagih namenov svetovne mirovne kongrese (Paris 1921, Dunaj 1922, Freiburg i. B. 1923, London 1924, Luskensburg 1925), ki so jih odobraval papeži Benedikt XV. in Pij XI., kakor tudi načelniki držav in vlad poleg drugih najodličnejših osebnosti.

Letos se je kongres vršil v omenjenem gradu Bierville, lastnini Sangnierovi, ki ga boče prepustiti za trajno shajanje pacifistov celega sveta in mu je utisnil temu primeren pečat. Vsi spomeniki so posvečeni ideji miru, ki je najtesneje združena z idejo krščanstva in zato je postavil v parke križev pot s Kalvarijo, križ sprave, oltarje na prostem, Frančiškovo raj in ob priliki letošnjega kongresa ogromen spomenik, posvečen »Kraljici miru«. Marija ima v naročju Jezuška in s svojo desnico dviga in podpira njegovo roko, ki blagoslovlja svet: Mir vam dam...

Da zastopam slovensko katoliško dijaštvo (SDZ), ki je gotovo tudi željno biti med pacifistično mladino ostalega sveta in je to že tudi dokazalo v svojem »Križu na gorici« (vendar je treba biti najprej praktičen katoličan z jasnimi pojmi in potem šele pacifist), sem se podal vsaj za par dni med 6000 mladih študentov in dijakov, zastopnikov kakih 40 narodov in tudi najrazličnejših konfesij. Kongres traja sicer cel mesec avgust ali glavni dnevi so bili od 16. do 22. avgusta, ki naj proučijo tendence pacifistične mladine, njeno ekonomsko stanje in ugotovijo velika mladinska gibanja v posameznih deželah in jih združijo za isti cilj. V prvem tednu avgusta so se vršili izleti in sprejemi, v drugem pa so razpravljali o demokratičnih idejah in o vojni, o internacionalnem življenju in mladini ter o vprašanjih, ki so s tem v zvezi.

Nikakor ne morem opisovati posameznih predavanj in razglabljanj, ki so bila vsa zelo aktualna in prevažna tudi za naše razmere in našo mladino (internationalni stik!). Ugotoviti morem samo v splošnem, da je letošnji kongres izmed vseh tistih dosedanjih največji in morda najbolj uspehi. Udeležila se ga je francoska vlada po svojih zastopnikih, nemška po poslancu Bergstresserju, navzoči so bili araški škof Julien, znan kot velik prijatelj mladih idej, in verzajski škof Gibier. Prišel je sam Nitti in v listi tujih prijavljenecv berem še imena kot Seipel, Löbe, Don Sturzo, P. Strabmann, Ehlen itd., iz vseh večjih držav vseh kontinentov. Obenem in to je glavno, pa je bila zbrana mladina poleg Jeune République, Quickborn, Kreuzfahrer; tudi angleška in ameriška najmlajša občestva so bila dobro zastopana.

Temeljna ideja kongresa poudarjana vedno znova je bila: problem miru in kratkoma problem političnega ali gospodarskega reda; najprej je to moralni problem. Vse organizirane mirovne institucije ne bodo ustvarile miru pri svojih mizah, dokler ni človeštvo za to dovzetno, dokler se narodi ne oproste sovraštvi in šovinizmu in zopet skupno delajo v medsebojnem zaupanju. Politika ne zadoštuje. Zato je hotel M. Sangnier, da mladina še tako različnih narodov in prepričan cel mesec skupaj živi istemu cilju in tako pokaže, da je to možno in — lepo. Nekako nervozno so pričakovali sklicatelji kongresa, kako se bo odzvala mladina Nemčije, poražene v vojni in tako sovražne Franciji, kako se bo odzvala Francija. In čudovito! Udeležba nemške mladine je bila tako ogromna, da so imeli skoro absolutno večino (nad 3000) — nekaj nepričakovane. In ko sem govoril z njimi, so mi dejali, da so prav raditega prišli tako številni, da pokažejo svoje in nemškega naroda najresnejše stremljenje za mirno sožitje obeh narodov. Dasi je bilo polno francoskega in nemškega nacionalnega časopisja, ki je na vse to metalo kamenje zasmeha in nezaupanja, vendar vsa javnost stoji pod blagodejnim vtisom začetka pomirjevanja.

In kako so prišli Nemci? Z godbo in petjem, svojimi šotori in v preprosti nošnji in ves čas zbora s svojimi zabavami v naravi (Märchenspiele itd.) in s svojim preprostim in veselim obnašanjem so dokazali, da so pacifistični tisti, ki ljubijo naravno, preprosto, resnično. Ko bo mladina vseh narodov v resnici preprosta in polna odkritosti in resničnega življenja, tedaj bo zavladala ljubezen in mir: et nos credimus caritati, sem čisto slišal inbral in doživljal.

Ker ni bilo v gradu in vasi dovolj prostora za bivanje, so ogromno planjavo spremenili v veliko taborišče s šotori, ki jih je dal napraviti velik prijatelj miru — minister za vojsko Painlevé. Okrog po grmovju pa so nemški in francoski skauti postavili svoje šotone in živeli prav po skautsko v vsakem

oziru ter uprizarjali razsvetljave s tabornimi ognji i. dr. Življenje v taborišču je bilo nad vse prijetno, polno raznolikosti in preprostosti, ki ne utruja. Vse večje prireditve (otvoritev in zaključitev kongresa, preznik miru, velike narodne prireditve) so se vršile v gledališču Verdure na prostem. Posebno zanimive so bile artistične (največ ženske) prireditve v preprostem ljudskem slogu, ki naj bi pokazale svojo moč na pomirjenje vojnih, oziroma nepacifističnih stremiljenj.

Kot sem že omenil, je bil kongres tudi interkonfessionalen, saj so bili zastopani tudi budisti in Afrika poleg vseh evropskih verst. Vendar se — popolnoma naravno in pravilno — ni mogel nikak drug duh dvigniti in dominirati kot duh krščanstva in katolicizma. Vsak dan je bila na vzvišenem oltarju z napisom »Pax« na prostem maša (missa recitata) in prekrasen je bil prizor, ko je toliko mladine, predvsem Quickbornerji, pristopali k sv. obhajilu, pobožno zbrano. M. Sangnier sam je storil isto poleg mnogo drugih starejših. Udeležba je bila največja od strani katoliške mladine raznih narodov, ki je dala izraza svojemu prepričanju tudi pri nastopanju in govorih. Na kongresu je bilo tudi veliko število duhovnikov. Škof Julien, vedno najbolj viharo pozdravljan, je odločno nastopal v svojih govorih kot uradni zastopnik in visok dostojanstvenik katoliške Cerkve in tudi drugi so ga kot takega smatrali in vedno znova mogočno odobraval delo katoliške Cerkve in papežev za mir in njih nadaljnjo misijo.

Otvoritev kongresa narodnih manjšin.

Zeneva, 26. avg. (Izv.) Danes se je tu otvoril mednarodni kongres narodnih manjšin. Kongres je pomemben uvod k zborovanju kongresa medparlamentarne unije za svetovni mir in k zasedanju Društva narodov. Tajništvo Društva narodov je poslalo na kongres narodnih manjšin svoje zastopstvo. Na kongresu je zastopanih 38 narodov iz 13 držav.

Predsednik kongresa dr. Wilfan, slovenski poslanec v rimski zbornici je takoj v uvodnem govoru poudaril, da grede cilji kongresa narodnih manjšin daleko preko ciljev Društva narodov. Poudaril je, da je prva naloga kongresa, da si narodne manjšine zagotovijo svoboden kulturni razvoj.

Prof. Paul Schiemann je označil kot nalogo kongresa, da mora doseči organično izravnano sporov med narodnostjo in državljanstvom. Pravi narodnosti, ki je v evropski državi že v veljavi, je treba dati ostro začrtano mejo, da dobi moč evropskega prava.

Priprave za jesensko zborovanje Društva narodov.

London, 26. avg. (Izv.) »Evening Standard« poroča, da Anglija ne bo soglašala s tem, da se pomnoži stalno članstvo v svetu Društva narodov in to brez ozira na to, ali bo to zahtevala Španija ali kak druga država. Izjema bi bila samo v slučaju, če bi sedaj sprejeli Nemčijo in če bi Unija ali Rusija po njuni zahtevi mogli zasedati svoja mesta. Chamberlain bo s svojo delegacijo odpotoval v Zenevo v torek. Visoka osebnost je izjavila, da če se Francija, Španija in Italija v tangerskem vprašanju zedinijo, bo zavzela Anglija blagohotno stališče, v nobenem slučaju pa ne bo pritrdila pogodb, ki bi škodovala njenemu strateškemu položaju. Glede španskih zahtev se bo brez posebnih težkoč dosegel sporazum. Če se to zgodi, bo ostala Španija v Društvu narodov.

Zeneva, 26. avg. (Izv.) Vprašanje o predsedstvu zborovanja se v tukajšnjih krogih živahno razmotriva in se v tej zvezi ponovno

Za duh spravljivosti, ki je vladal na kongresu, sta pač zanimiva sledeča dogodka: Na otvoritveni seji je govoril škof Julien doktrinalno o pojmovanju katoliške Cerkve in njenih teologov o problemu miru in bil neprestano prekinjen z navdušenim odobravanjem. Kmalu za njim je govoril G. Buisson v imenu svobodomiselnosti (libre pensee) in čestital Juliju ter slovesno izjavil, da podpiše prav vse, kar je škof govoril. (Ogromen plask.) Nato sta si oba podala roki, kar je kakih 8000 navzočih sprejelo z navdušenim odobravanjem. Enako so si francoski in nemški govorniki podajali v znak sprave roke in bil je zares pomenljiv prizor to pred zastorom 35 zastav raznih narodov. Na to je mislil Sangnier, ki je naslednji dan konstatiral, da nam je dobri Bog dal več, nego smo pričakovali: poleg zunanega združenja še združenje duš.

Samo par vtisov je to in gotovo nezadostnih za kako trdno sodbo o uspehih kongresa in njih trajnosti. Tudi preveč optimistični ne smemo biti kot da bi se tako globoki problemi tako lahko in hitro reševali. Gotovo pa je, da je velik del mladine v vseh državah željen in zmogljiv mirovni stremiljenj in njih udeležitve, kar je na enostaven ali, zdi se mi, zelo konkretni in upovpolni način pokazal na tem kongresu, ki je bil poleg kongresa veselja v prvi vrsti kongres tudi resnega dela in premišljevanja.

Zivel napredovanje pacifističnih idej! In katoliška mladina je na čelu! Živel naš Mac Sangnier!

F. V.

Društvo narodov, ki urejuje razmerje držav med seboj, nima moči, da bi urejevalo tudi pravne vezi med državo in njenimi člani. Zato tudi samodoločba narodov, varstvo manjšin itd. pod protektoratom Društva narodov ne pomeni dejstva in prav malo pripomore k rešitvi narodnostnega vprašanja. Naloga novega prava, ki ga mora kongres poiskati je, da bosta skupnost državljanz in skupnost narodov mirno, brez ribarij živeli druga poleg druge. Ta razvoj mora voditi tudi k združenju Evrope in sčasoma onemogočiti vsako misel za evropsko vojno.

K pozdravu so se javili Katalonci iz Španije, Mažari, Judje, Poljaki. Dr. Motzkin, zastopnik poljskih Judov je označil Jude kot najstarejšo narodno manjšino in dejal: Nacionalizem mora pokazati svojo iskrenost ravno s tem, da ima razumevanje ne le za svojo, ampak tudi za druge narodnosti.

Za sprejem na kongres je zaprosila tudi grupa macedonskih emigrantov iz Bolgarije.

SDS je torej postavila v trgovskih vrstah svoje kandidate za volitev v trgovsko zbornico. Zerjavov državnozbornski kandidat g. Zebal in vodja njegov v Kranju g. Sirc sta jim dala pečat boriteljev SDS. Mi ne bomo niti najmanj reagirali na frazo o s tem ustvarjeni »enotni trgovski fronti«, ker nam trgovci kot en mož zagotavljajo, da je trud SDS preslepti s tem trgovstvo, a priori obsojen na žalosten polom. Kranj ostane med trgovskim svetom večna priča 20odstotne diktature, ki hoče v znamenju SDSarskega klikarstva razveljaviti izraz volje 80 odstotne večine! Naj se skriva SDS pod katerikoli klobuk, slovenski trgovec je spozna takoj in jo pozna predobro. SDS-arsko zapiranje trgovstva s predsedstva deželne vlade je dobilo že obračun od strani trgovstva, ko je esdeasarstvo bilo pred mestnim domom v Ljubljani izžvižgano. Vsem slovenskim trgovcem je znano geslo SDS, da je treba slovenskega trgovca bičati kot fijakarskega konja, pa bo tekel, je znano njeno agromerkmurstvo, konsumarstvo, ki je hotelo trgovstvu vtisniti pečat nesolidnosti, so znani stotisoči, ki so jih utrpeli dobavitelji in garantje, je znano SDS-arsko konsumarstvo, čigar stalni deficit so se krili s subvencijami. Slovenski trgovci predobro poznajo pozive na družabni in gospodarski bojkot vodstvu SDS neljubih trgovcev, poznajo njeno besedolomstvo, njeno gospodarjenje z našimi denarnimi zavodi. In končno se je le v skrajno naivnih SDS-arskih glavah mogla poroditi misel, da bo slovenski trgovec na ljubo SDS začel boj proti lastnemu narodu, boj proti enotni gospodarski fronti Slovenije, ki je tudi njegova rešitev. G. Zebal. Vi itak veste najbolje, kaj se pravi na SDS-arski listi kandidirati, pa zmeraj propasti!

Zveza trgovskih gremijev in g. Elsbacher.

Gosp. Elsbacher iz Laškega se gotovo še sedaj spominja, da je na občenem zboru Zveze trgovskih gremijev v Kranju, dne 28. junija t. l. čestital predsedniku gosp. Jelačinu za njegovo uspešno delo ter s tem moralno ovrgel afront pristašev SDS proti gosp. Jelačinu. Vprašamo gosp. Elsbacherja, ali odobrava poznejše poskuse SDS, ki je hotela doseči pri gerentstvu Ljubljane razveljavljenje sklepov občnega zbora, na katerem se je ponovno izvolil za predsednika gosp. Jelačin. Najbrže je moral gosp. Elsbacher svoje dobro mnenje o gosp. Jelačinu, ki ga je javno izpovedal v Kranju, pod pritiskom SDS precej izpremeniti, da nastopa sedaj skupno na kandidatni listi z SDS proti predsedniku Zveze gosp. Jelačinu. Gosp. Elsbacher je s tem svojim korakom storil veliko nedoslednost, kajti vsakemu bo nerazumljivo, da je svoje mnenje o gosp. Jelačinu zdaj spremenil in da je prepričan, da gosp. Jelačin sedaj slabše dela, kakor pred občenim zborom v Kranju.

Obrtniki spoznavajo sleparstvo SDS s stanovstvom.

Obrtnik, ki ga je SDS pod pretvezo »stanovstva« spravila na svojo politično listo, nam pošilja sledečo izjavo: Volivnemu odboru združenih stanovskih kandidatnih listi trg., obrt. in industrijev v Ljubljani.

Podpisani Vam izjavljam, da sem kandidaturu na stanovski listi akcijskega odbora v Celju preklical in Vam naznanjam, da se pridružim in bodem na pomoč pri teh volitvah v zbornico volivnemu odboru združenih stanovskih kandidatnih listi trg., obrt. in industrijev v Ljubljani. Prosim Vas, da me obvestite, kako stoji s kandidati pri nas v Prekmurju za sodni okraj Murska Sobota. Murska Sobota dne 25. avgusta 1926. Z obrtniškim pozdravom Szukits Štefan, krojač, zadrugna načelnik.

Beleške

△ Kaj je »Narodu« znano. Stari »Narod« se je zopet spravil iz ravnotežja in zapisal nekaj za uvodnik, pa je dejal: »Znano je, da je ogromna večina slovenskih obrtnikov potom svojih stanovskih organizacij odločno odklonila vmešavanje političnih strank v volitve za trgovsko-obrtno zbornico. Vzgladu obrtnikov so sedaj sledili tudi trgovci in so v ogromni večini odklonili strankarsko-političen vpliv na zbornične volitve in da nastopijo z strogo stanovsko listo.« In »Narod« je slišal, kako so vsi funkcionarji gremijev »soglasno« sprejeli Zerjavovo SDSarsko listo, pa kako so govorniki izražali začudenje nad Jelačinovo akcijo, pa kako bo zbudila Zerjavova lista v Sloveniji najboljše odmeve...! — Se pač »Narod« in »Jutro« tiskata pod eno in isto streho. Kdo bo pa slišal bolj odmev poloma SDS, bomo videli. Navadno je bil »Narod« po SDSarskih polomijah bolj odkritosrčen.

△ Kako je torej bilo? Radič piše v »Domu«: »Velike skupščine itd. Zenskega sveta na tisoče. Povsod nepopisno navdušenje in najvzornější mir itd.« A znano je tudi, da je Radičev dr. Pernar v Tuzli moral z vso silo gnati orožnike na ljudstvo, da je Radič na begu iz Bosne pustil v Tuzli svoj dežnik in povrtnik, a Krnjevič svoj kovčeg, kateri predmeti so stali v Bosni kot corpora delicti in dokaz, da Bosna Radiča ne mara. Mi celo niti tega ne verjamemo, da bi bil Radič sam kaj »nepopisno navdušen«, ko je take fraze raztresal po »Domu«.

K zlorabi trgov. gremijev za agitacijo SDS.

Geslo SDS: Trgovca je treba tepsti z bičem kot fijakarskega konja.

Tragika političnega življenja SDS, ki se nagiba že k zatonu, je predvsem v tem, da ni nikdar šutila z lastnim narodom in njegovimi stanovci in je njen program samo v eni točki pozitiven: Hočemo imeti oblast, hočemo vladati, in to s pomočjo kogarkoli, a kot protisluogo vam nudimo, kar hočete, vam poklonimo svoj narod, pa ga izsesajte do zadnje kapljice krvi! V tej histerični gonji za oblast je v svoji moralni kakovosti prišla ta stranka tako daleč, da je prekoračila celo meje dostojnosti in družabno življenje in se kot politični mrtvec tudi družabno onemogočila. Zato je ob volitvah gospodarskih krogov, katerim je zadajala rano za rano, izdala parolo: Potuhnjimo se, preveč smo razgaljeni, skrijmo se za stanovske organizacije in naše eksponente v teh organizacijah pošljimo v boj za SDS in ribarimo v kalnem! A njen potuhnjeni manever pri obrtništvu je bil od obrtnikov razgaljen, še preden je v obrtniško uniformo oblečena SDS se predstavila obrtnemu stanu in zagotavljamo tej družbi, da se bo isto zgodilo z njenim manevriranjem s stanovstvom med trgovci!

V društvene prostore ljubljanskega gremija, oziroma zveze gremijev, sta sklicala po navodilih SDS njena eksponenta trgovca Zebal in Sirc zastopnike trgovstva. Poudariti je takoj,

da varuje SDS »nevtralnost« uradnih prostora na ta način, da vanje sklicuje SDS-arske volivne shode kot ob času državnozbornskih volitev in poudariti je, da sestanka, katerega hočeta »Jutro« in »Narod« naslikati kot zborovanje vsega trgovstva, ni sklicala zveza gremijev, oziroma njen predsednik g. Jelačin ml., niti ne predsednik ljubljanskega gremija g. Gregor! Se veš! Da se je »nadstrankarstvo« in »stanovstvo« docela jasno manifestiralo, SDS teh dveh gospodov na ta sestanek niti povabila ni!

Dr. Zerjavov kandidat za ljubljansko okolič g. Zebal in predsednik SDS v Kranju g. Sirc sta dobila odmev na povabilo le od tistih maloštevilnih in malih gremijev, ki so v rokah SDS in še tu so gospodje se zamenjavali, ker noče nihče kazati javno SDS-arske uniforme. Mnogo gremijev, včlanjenih v zvezi, se vabilu sploh ni odzvalo. Zato je mogla samo v »Jutru« in »Narodu« biti tiskana misel, oziroma trditve, da predstavlja SDS-arska akcija Zerjavovih kandidatov Zebala, Sirc in Kavčiča »enotno trgovsko fronto« in »soglasno volijo trgovce«, ko se ni ta volja mogla složiti niti pri kandidatni listi maloštevilnih navzočih SDS-arjev, ampak se je vključila zadržila »Slovenskega naroda«, »da proti kandidatom ni nihče glasoval«, precejšen del navzočih glasovanja sploh vzdrl, precejšen del pa glasoval proti! In ugotoviti je, da predsednik zveze gremijev g. Ivan Jelačin ml. ni mogel sklicati SDS-arskih kandidatov, ker je direktor »Jutra« g. dr. Kramer izjavil, da se hoče SDS pogajati samo z SLS!

Kaj se godi doma

Veličasten telovadni nastop v Dornbergu.

Od 3—4000 ljudi iz vse Goriške je preteklo nedeljo prisostovalo telovadnemu nastopu krščanskih mladeničev in deklet v Dornbergu. Prireditelj je uspešna v vsakem oziru. Vsakdo je zapustil telovadišče sredi dozorevalnega polja ob Vipavi z zavestjo, da je narod, katerega naraščaj ima v sedanjih razmerah na Primorskem že toliko idealnega zanosa, telesnega in dušnega zdravja, zmožen kulturnega življenja in napredka. Očetje in matere so s ponosom zrlji na svoje sinove in hčerke na telovadišču, fašisti sami so vzklicali: »Bravi! Bravo, piccolo!« Zakaj bi tem mladim zdravim silam ne pustili nekoliko več razmaha? Zakaj mora Primorec še na telovadišču čutiti pritisk policijskega aparata? Poudariti moramo, da ni prišlo ne na telovadišču ne na vasi niti do najmanjšega incidenta, zakar se je seveda treba zahvaliti disciplini telovadcev in društvenikov in organizatorjev.

Pevski zbor prosvetnega društva »Čitalnica« je Dornberžane presenetil z izvrstnim izvajanjem modernih cerkvenih skladb med sv. mašo. Vso prireditelj sploh je oživljal izrazito krščanski duh. Na sporedu javne telovadbe so bile naslednje točke: 1. Proste vaje, dekliški naraščaj. 2. Proste vaje, člani. 3. Proste vaje s palicami, dekliški naraščaj. 4. Simbolične proste vaje, članice. 5. Proste vaje, dekliški naraščaj. 6. Orodna telovadba. 7. Proste vaje, članice. 8. Škopske vaje, dekliški naraščaj. 9. Simbolične proste vaje »Za materjo« in »Gor čez jezero«, članice. 10. Lahkoatletične vaje, člani. 11. Vaje s šerpami, dekliški naraščaj. 12. Zaključne skupine. Ni tu prostora, da bi s strokovnjaškimi očmi prekritizirali točko za točko, ampak podati hočemo le splošni vtis gledalca. Celotno se je prireditelj brezdvomno popolnoma posrečilo. Izredno je ugaljal nastop naraščaja, posebno nekega malčka je občinstvo občudovalo. Ta nastop je pokazal, da tudi priprosto ljudstvo prav lahko ume simbolične vaje; »Za materjo« je globoko ganila vse navzoče in celo nekaterim Tržačanom, ki se nahajajo v Dornbergu na letovišču, je bilo žal, da se ni ponovila. Gledalci so posebno občudovali vratolomne vaje na krogih, skupino na bradlji in lahkoatletične proste vaje. Med občinstvom je bil tudi neki Egipčan, ki ni mogel razumeti, da so vsi telovadci sinovi kmetskih staršev; najboljšemu telovadcu je obljubil eno egipčansko liro.

Ob zaključku naj poudarimo še eno zaslugo prirediteljev, ki je po vojni tako redka. Nastop se je začel točno ob napovedani uri (ob 16.) in končal ob 18. uri 30 minut kljub vsemu tako bogatemu in različenemu sporedu. Kdor je že kdaj organiziral nastope v takem obsegu kakor je bil dornberški, bo znal ceniti disciplino telovadcev in poštrevolnost organizatorjev.

Žrtev Save.

V sredo 25. t. m. popoldne ob 1. uri se je šel kopat v Savo pri Litiji 19letni Josip Kraner, mesarski vajenec pri litijemskem mesarju Antonu Lindnerju, v družbi svojih prijateljev. Le ti so se podali čez Savo ter se jim je pridružil tudi Josip Kraner, ki pa ni znal dobro plavati. Ker pa je bila Sava na tistem prehodu globoka in deroča, ga je kmalu potegnila v globočino. Za njim je splaval, da bi ga rešil, visokošolec g. Mirko Andoljšek iz Litije, ki se je pa pri tem tako utrudil, da se je sam na koncu le s težavo rešil iz hladnih savskih valov. Poštrevolnemu g. Andoljšku vsa čast in priznanje. Utopljenca vžle 3 urnemu iskanju še niso našli, ker je Sava precej kalna. Josip Kraner je doma iz Trbovelj, kjer je oče elektrotehnik pri rudniku. Tragično pri vsem tem je to, da je nesrečni mladenič ravnokar dovršil učno dobo ter bi moral te dni enkrat napraviti praktični izpit za mesarskega pomočnika. Zadnji slučaj smrtno nesreče pri kopanju se je zgodil v našem kraju pred 15 leti.

Naša zemlja.

Spominjam se.

Izmislili smo si otroci navado, da smo se oddaljili za lučaj kamna od doma z namenom, da smo gledali na domači vrt in hišo in bili tako deležni sreče svojevrstnega čuvstva, katerega smo izražali z vedno istim besedami, ki so bile med seboj kakor obredno odpevanje: »Naša hiša, naš vrt«.

Bog vedi, kako smo prišli do tega. Vem pa, da v tej čudni in sladki navadi ni bilo nič »pozemskega«, nič takega, kar bi morda pedagog ugnal smatrati za zgodnji nastavek izrazitega čuta za posest in bi nam vsem skupaj napravil prognozo, da se določeno razvijamo v smeri »ekonomskega človeka« — toda razvili smo se povsem drugače...

Pa to je šala.

V nas ni bilo in ni moglo biti niti sledu takega nagnjenja, drugače bi ne bili otroci. Kako čisto se je zrcalil svet v naših malih dušah! Zdi se mi, da so nam bile med belim spanjem odprte drobne prsi, ker smo se zbuvali tako polni sinjine in nočne rose na cvečicah...

»Naša hiša, naš vrt«... V droben kolobar se je zožil svet, ki je komaj komaj obsegel naš vrt in hišo in hrib na obzorju tega malega kolobarja nam je pomenil v naši geografiji — ki se ni nanašala zgolj na tostranstvo, temveč je obsegala tudi večnost samo — nebeški Jeruzalem, skozi katerega se pride v neskončno lepi, nam tako bližnji svet zaha-

Vojnim obvezancem v popolno pomirjenje.

Glede vojnega razporeda letnikov 1871—1904 je razglasilo poveljstvo dravske divizije, naj ga izvršijo občine v lastnem delokrogu in brez šikan občinstva. Vojni razpored za Maribor, ki se vršil na Teznu 12. septembra, je prevzel mestni vojaški urad. Pregled zgoraj omenjenih letnikov se bo začel v nedeljo 12. septembra ob 7. uri zjutraj in sicer se bo vstopil vsak obvezanec za debelo tiskano številko letnika, v katerega spada. Vsak pisar bo prevzel 3 letnike in mestni vojaški urad je prepričan, da bo celo delo izvršeno od 7 do 11. ure dopoldne. Vseh vojnih obvezancev zgoraj omenjenih letnikov, ki so res tudi pristojni v Maribor, je kvečjemu 3000. Od teh jih je že veliko zapustilo Maribor, ne da bi se bili odjavili. Mestni vojaški urad računa, da se bo zbralo 12. septembra na Teznu v najboljšem slučaju 1500 moč, najbrž pa jih bo prišlo le 700. Ako pogledamo te številke, potem smo lahko uverjeni, da bo ta razpored kmalu gotov. Na Tezno ne bo treba jemati seboj hrane in tudi občina ne bo napeljavala vodovoda in ne izkopavala latrin. Da se bo ta razpored, ki je vzbudil toliko nevolje, izvršil mirno in hitro, gre glavna zasluga mestnemu vojaškemu uradu, ki je res storil vse, da se je prvotno strogo vojaško povelje omililo in se bo cela zadeva vršila v delokrogu občine s kar najmanjšo časovno zamudo. Po tozadevnem vzgledu mariborske občine bi se naj ravnale tudi podeželske.

Vprašanje meščanske šole v Trbovljah.

Gosp. narodni poslanec dr. Gosar je pri šefu prosvetnega oddelka gosp. dr. Lončarju interveniral radi meščanske šole v Trbovljah. Kakor se mu je odgovorilo, je dvojna možnost, da se v kratkem odnosno še to leto odpre meščanska šola. 1. Ker so vse 8 razredne ljudske šole prošile, da bi se 6—8 razredi preuredili v odgovarjajoče razrede meščanskih šol, je prosvetni oddelak to misel ministrstvu priporočil. 2. Glede nove meščanske šole je prosvetni oddelak zagovarjal oddelek za notranje zadeve, da mu sporoči, koliko je prav za prav za šolo denarja na razpolago. Baje sta tu dve številki, namreč 300.000 — in 100.000 — Din. Če je vsaj 100.000 Din, potem bi to po izjavi dr. Lončarja za I. razred zadostovalo. Meščanska šola je torej zagotovljena, ako da občina ta denar na razpolago. Seveda ga bo dala, ker so šoli vsi tukajšnji krogi naklonjeni. Na razpolago je pa od prej 70.000 in v letošnjem proračunu pa 100.000 Din. Stanovanja so tudi že učiteljem pripravljena in je upati, da se šola odpre še letos. Za vsak slučaj se skladiše, če bo treba, shod vsega prebivalstva in se bodo razložile tudi intrige, ki so se vodile proti meščanski šoli iz povsem nestvarnih razlogov.

Še nekaj k vlovu na Jurčičevem trgu.

Kot smo že včeraj poročali, se je izvršil predvčerajšnjim opoldne v Ljubljani predrzen vlov v trgovino s čevlji V. Strniša na Jurčičevem trgu. — Vlomilec, ki je moral domače navade prav dobro poznati in katerega so videli nekateri pasantje, ko je malo pred poldnevom postopal okrog vogalov in si ogledoval izložbe, je odprl z vitrihom vrata trgovine. Pobral je iz predala 7 bankovcev po 1000 Din in pa deset kovačev. Drobni pa je pustil v predalu. Vrata za seboj je pustil nezaklenjena in to je prva opazila vajenka Anica Valušič, ki je takoj opozorila na to svojo gospodinjo, gospo Strnišovo. Ta je takoj pregledala zalogo čevljev, toda tam ni manjkalo ničesar. Pač pa je pogrešila seveda takoj nato denar. Obvestila je takoj policijo, toda Bog zna, kje je bil že takrat prefrigan vlomilec, ki je imel skoro dve uri časa za beg in je imel gotovo tudi dobro napravljen načrt. Policijski agenti so bili celo popoldne na delu, preiskali so vse hotele, prenočišča in kolodvore toda zaman.

Pregledali so tudi vse policijske spise znanih vlomilcev in so ugotovili, da je prišlo pred kratkem iz raznih kaznilnic več nevarnih vlomilcev specialistov, ki so pred kratkim presedeli občutne kazni za podobne vlome. Za tako predrzne vlome pri belem dnevu, ki so za hladnokrvne in rafinirane vlomilce še najlažji, so posebno specialisti, ki so se že parkrat pojavili v našem mestu, sedaj pa je bil nekaj časa mir. Lopovi so bili šli menda na počitnice, posebno na letovišča in kopališča, kamor prihajajo seveda le bolj petični ljudje. — V to trgovino je bilo vlomljeno že meseca oktobra leta 1922. Tudi takrat se je posrečilo vlomilcu, da je odnesel 36 parov čevljev v vrednosti okrog 9000 Din. Toda takrat se vlomilca kmalu izsledili in ta menda še sedaj sedi, če ni morda pobegnil, kar še ni ugotovljeno. Vsekakor pa je značilno, da so možni tako predrzni opoldanski vlomi in to na tako prometnem trgu v sredini mesta. Pred takimi lopovi bi menda ne bila varna trgovina tudi v sami rdeči hiši tam na vogalu Bleiweisove ceste.

Grozen umor.

V nedeljo zvečer je umoril na Pinci pri Dolnji Lendavi kmet Tót svojo ženo. Najprej ji je prerezal vrat, potem pa jo je prerezal po dolgem čez ves život. Nazadnje ji je zadal rano še na hrbtu in ker baje še ni bila popolnoma mrtva, ji je prerezal žile. Kaj da je bilo vzrok temu zverinskemu činu, nam ni znano. Zakonca sta bila mlada, poročena komaj od novembra preteklega leta naprej. Usodno nedeljo predpoldne sta bila še v Lendavi v cerkvi. Morilec se je sam javil oblasti.

Policijska racija v Mariboru.

Zadnje čase je bilo izvršenih v Mariboru več vlovov in raznih tatvin; v neposredni okolici je bilo opažati razne sumljive klateže, ki so bili sigurno v zvezi z zadnjimi vlomi. Policija je radi tega napravila preteklo sredo sporazumno z okoliškim orožništvom v Mariboru in bližnji okolici racijo, ki je dosegla popolen uspeh. Število gostov v policijskem zaporu se je namreč pomnožilo kar za 10 oseb. Aretirane so bile 4 vlačuge ter oddane v bolnico in 6 mladih postopatev. Med temi se nahajajo nazbrže vlomilci, ki so zadnje dni izvršili številne vlome v podstrešja ter imajo na vesti še stare grehe. Enega zasleduje sodnija. Uspeh zadnje racije je pokazal potrebo, da bi se taki lovi večkrat prirejali.

Povožen konj.

Na Ptujski cesti je povozil tovorni avto, last trgovca Jurija L. iz Krčevine, vojaškega konja ter mu zlomil nogo. Do čudne nesreče je prišlo takole: Okrog 22. ure se je vračala vojaška patrulja na konjih s pregledovanja straž v Bohorji. Vojski so jahal na desni strani ceste. Nasproti jim je privozil z veliko brzino omenjeni avto, katerega je vodil šofer Dervovšek po levi, torej napačni strani ceste. Vojski so se skušali nasproti drvečemu avtomobilu izogniti, v tem hipu pa je tudi šofer krenil v drugo smer ter butnil v enega konja. Žival so morali radi poškodovane noge zaklati. Vojski so si zapomnili številko avtomobila in tako se je posrečilo neprevidnega šoferja izslediti.

K BELI OBLEKI
KUPITE BELO OBUTEV

Moški **99°** ženski **65°**
Otroški **49°**

Bata

Prvi dolenski tabor Prosvetne zveze

o priliki

blagoslovitve novega doma

V St. Vidu pri Stični

v nedeljo 29. avgusta 1926.

SPORED: Ob pol 9 sprejem gostov na postaji St. Vid, nato sprevod k sv. maši. Ob pol 10 sv. maša s cerkvenim govorom (škof dr. A. Bon. Jeglič), med sv. mašo ljudsko petje. Ob pol 11 poklonitev na grobeh obeh ponesrečenih pri gradbi doma: a) govor (Franz Neubauer), b) petje domačega zbora. Ob 11 blagoslovitev novega doma: a) cerkveni obred, b) petje: »Ako Gospod ne zida hiše« in »Sveta brata Ciril in Metod« (pojo združeni pevski zbori). Ob pol 12 otvoritev in začetek tabora pred domom: a) pozdravi; b) prvi govor: Izobrazba, pogoj napredka (Fr. Kremžar), drugi govor: Naš časni in naš večni dom (Franc Terseglav), tretji govor: Ljubimo svojo domovino (dr. Karel Capuder); c) himni: »Povsod Boga!« in »Lepa naša domovina« (pojo združeni pevski zbori). Ob pol 2 v Hranilnici zborovanje zastopnikov prosv. društev. Ob 2 litanije (ljudsko petje). Ob 3 javna telovadba in četrti govor: O orlovstvu (dr. Čampa).

Po telovadbi prosta zabava, srečolov, petje posameznih pevskih zborov, godba i. dr.

Razne nesreče in zločini.

Prav po cigansko sta napravila dva vlomilca, ki sta kot prava ali pa preoblečena in namazana cigana, vlomila v Zagorici na Gorenjskem v mešano trgovino Ivanke Rodetove. Kakor kažejo ostanki raznih jestvin, sta se vlomilca najprej posetila najedla slanina, kruha, klobas in salam. Nato sta si napolnila z raznimi jestvinami svoje precej globoke bisage, popila še nekaj žganja, vzela iz predala okrog 200 Din drobiža in odšla dalje po svetu. — S seboj sta imela vsak svojo družico, ki sta jih čakali na obeh straneh trgovine skriti za vogali.

Predrzna vlomilka, še mlado dekle, na videz ljudem v okolici Konjic dobro znana, je vlomila te dni v stanovanje Josipa Ferlina v Veseniku pri Konjicah in je pokradla starinsko srebrno žepno uro na ključek z zlato verižico, nekaj obleke, perila in jestvin in pa 60 Din gotovine. Za popotnico si je napolnila bisago s svinjskim mesom, domačim sirom in kruhom. Napravila je precej občutno škodo. Kam je nadebudna deklica pobegnila, še ne vedo.

Pred nekaj dnevi je prišel v Ljutomer neki neznanec okoli 35 let star, čedno oblečen, ki je trdil, da je prišel iz Avstrije. Ker mu je na poti pošel denar odnosno, ker je bil tudi ukraden, je prodajal kolo, še skoraj novo, znamke »Anker«, z močno navzdol zakrivljenim krmilom in z napisom trdke »Bielefeld« št. 151.607, vredno 1600 Din. Ker je ugotovljeno, da je kolo ukradeno, je orožništvo kolo zaplenilo in naj se javi lastnik pri Orožniški postaji v Murski Soboti.

V Frankopanovi ulici v Zagrebu se je zaletel v tramvaj tovorni avtomobil. Med ljudmi je nastalo veliko razburjenje, a poškodovan je samo kontrolor Bradbek.

Zagrebskemu trgovcu Miši Gotfriedu je bila ukradena na sejmu listnica s 15.000 Din. Nekaj dni prej pa 58.000 Din. Zeparji so izginili brez sledu.

V Belgradu se je med neko zabavo ustrelil ruski emigrant muzikant Evgenij Skunskij. Vzrok: bedno stanje.

29. avgusta žrebanje loterije „Katol. doma“ v Ljutomeru. Kupujte srečke!

Poln lepot in tajnosti, ki jih nosi mlad človek kot kralj čez svet. Na njegovo čelo pada svet, ki ga približuje skrivnostnemu, da obstoji in pada v somraku zagrnenega sveta na kolena. Vedno se mu zdi, da stoji na meji Boga, kamorkoli stopi, a se boji, da bi kdo ne odgnil zlasta in ga prežarko ne osvetlil, da bi moral zakriti oči in se sramovati svoje plašnosti. Med njim in samim seboj stojijo koprene, da ga ne izdajo, med njim in svetom stoji, da med njim in Bogom samim. Vse se mu izgublja v prosojno nevidnost, skozi zlate mrakove blešči zemlja, plavajoča v valovju vesoljstva, ki jo vso preplavlja. On plove z njo in duša se mu sanjavo nagiba čez rob nad zvezde.

Zvonko prelivanje v zvočni duši postaja tišje in tišje, dokler se polagoma ne ustavi in samoopojnost ne izve in ne preneha prisluškovanje melodijam lastnega bitja. Toda duša še dolgo izžareva brezbrežno svetlikanje, ki se je ujelo vanjo in se ne more pozabiti.

In že se prične zgoščevanje njenega bitstva, vedno bolj vidno in ostro rastejo njene oblike, jame se ji odkrivati zakonitost, ki jo prevzema in presunja, da se ji čisto zdi, kako stoji ob prepadih, kamor še ni stopila noga človekova. Vse ji je novo in veliko. Kakor da je od sedaj hodila vedno po površini sveta in ob mejah njegove neizmernosti, se spušča sedaj v globočine. Vseposvoda naleti na tisočero vzhodov v podzemlje, kjer ni več zlatih megal,

ki se v njih izgublja pogled, temveč enakomerna mirna svetloba, ki pada naravnost skozi daljave, ki so odprte do konca. Naenkrat vidi stvari v njih določenosti in njih skrivnem pomenu, usodnem tudi za njo samo. Sedaj jih more vzeti v roke in jih ogledati od vseh strani. Življenje v njej se je strnilo okrog središča, ki postaja vedno bolj jedrovito, od dne do dne. Tudi svet okrog nje, vidni in nevidni, v katerem se giblje sedaj kakor v prostoru — prej kakor na neskončnem vzorcu preproge — postaja vedno bolj kristalinski. Vse, kar prižme nase, užge svoje oblike v njeno jedro. Ničesar se ne da več izbrisati, sledovi njenih radosti in bolečin so neizgorljivi. Roki, ki jo sedaj stisne z močjo svojega bitstva, se ne more več iztrgati. In zdi se ji, kot da hodi skozi globeli, ki so vsepane v živo skalo sveta. Noge natanku čutijo težišče svetovja in tla, po katerih stopajo, so trdna. Vsak zvok iz sveta, iz nje same in iz večnosti, pada na njeno dno, iz katerega ne moreš ničesar več dvigniti, ker vse mora biti spravljeno in pripravljeno za zadnji dan...

O zdaj vem, kako dotekajo mojim koreninam vode iz vsega sveta in mu dajejo moč za rast in pogon.

Vedno trdnije vraščam v nebo in zemljo, od ure do ure čutim, kako poljejo sile po meni od tam. Stojim globoko v svetovju in vedno nove stopnice odkrivam, ki vodijo še bolj navzdol — do samega templja, v katerega sveti neskončnost.

Dnevne novice

★ **Tridesetletnica mašništva.** Prihodnji turek bodo obhajali 30letnico mašništva ti-le gospodje iz lavantinske škofije: dr. Korošec Anton, načelnik SLS, minister n. r., poslanec št. Rožman Janez, župnik v Zavodnjem, Brodnik Blaž, tačas pri Sv. Tomažu pri Ormožu, Drogenik Anton, župnik na Polju, Gomilšek Franc, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Gosak Franc, župnik v St. Janžu na Vinski gori (pri Velenju), Lorbak Ivan, župnik v Olnirju pri Podčetrtnu, Ocvirk Maksimiljan, župnik pri Sv. Andražu nad Polzeo, dr. Šanda Maksimiljan, tačas na Sušaku, Schreiner Franc, župnik pri St. Ilju blizu Velenja, p. Pedišek Janez, lazarist v Celju. Gg. jubilarji se bodo omenjenega dne zbrali pri svojem tovarišu g. Gosaku, župniku v St. Janžu. Slavljencem naše čestitke!

★ **Nadškof Šarič** se je v sredo zvečer vrnil z evharističnega kongresa v Chicago. Zastopniki mesta in katoliška društva so mu priredili slovesen sprejem.

★ **Odlikovanje časnikarjev.** Ob priliki bivanja romunskih časnikarjev je bil odlikovan podpredsednik Jugoslovanskega novinarskega združenja in predsednik ljubljanske sekcije združenja g. Stanko Virant z oficirskim redom romunske krone. Z istim redom je bil odlikovan urednik »Nove Dobe« v Splitu, g. Kisič.

★ **Napredovanje na univerzi.** V 2. skupino I. kategorije je pomaknjen redni profesor na filozofski fakulteti ljubljanske univerze dr. Fr. Kidrič.

★ **Profesorska imenovanja in upokojitve.** Za ravnatelja ženske realne gimnazije na Sušaku je imenovan Vladimir Nazor, gimn. prof. v pokoj. Dosedanji ravnatelj Crvarič je upokojen. — Iz Ptuj je premeščen prof. Anton Sovre na I. drž. gimn. v Ljubljani. — Upokojeni so: na I. drž. gimnaziji v Ljubljani profesorja dr. Alfonz Levičnik in Josip Žilih, na realni gimnaziji v Celju prof. Anton Cestnik, na gimnaziji v Varaždinu pa predmetni učitelj Rudolf Špehar.

★ **Odlikovanja.** Red belega orla 5. razreda je podeljen Đurđu Jankoviču, načelniku kabineta prometnega ministrstva. Z redom sv. Save III. oz. IV. razreda je odlikovanih več funkcionarjev pariške družbe za kovanje denarja ter več uradnikov pariške in bruselske kovnice.

★ **Inspektor trgovinskega ministrstva** dr. Dušan Pantič je upokojen.

★ **Napredovanje v kmetijskem oddelku.** Za višjega hidrotehnika v oblastnem hidrotehničnem oddelku v Ljubljani je imenovan dosedanji hidrotehnik Emil Podkrajšek.

★ **Upokojitve pri finančni delegaciji.** Upokojena sta finančni svetnik dr. Erik Mühleisen in blagajniški ravnatelj Valentin Kozelj, oba pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani.

★ **Iz ravnateljstva drž. železnice.** Ravnatelj drž. železnice inž. Knežević se je včeraj dopoldne vrnil iz Beograda, kjer je interveniral radi povišanja kreditov ravnateljstva. V koliko je njegova intervencija uspešna, pozitivno še ni znano, pač pa zatrjujejo, da bo generalno ravnateljstvo državnih železnic zadevnih povišanj redukcije železničarjev in materialnih kreditov rešila do 31. septembra t. l. Ravnatelj inž. Knežević je bil tri dni v Beogradu.

★ **Slovensko zdravniško društvo** obvešča vse svoje člane, da se vrši letošnji kongres Jugoslovanskega zdravniškega društva v Beogradu v dneh 19.—22. septembra. Legitimacije za železnico in parobrode prejmejo posamezna društva od Zveze po rešenju prošnje za popust od ministrstva za promet. Po členu 13. delegira vsako pokrajinsko društvo v novi

upravni odbor na kongresu svoje delegate kot člane odbora. Predsedstvo pripade to leto Srbskemu zdravniškemu društvu v Beogradu. Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani določa v odbor pet članov in enega namestnika.

★ **Denarja ne pošiljajte v pismih!** Dogodilo se je že več strankam, ki so naročile pri loterijskem odboru Društvenega doma v Trbovljah in priložile v pismu denar, da se je dotično pismo izgubilo. Naročnike srečkov opozarjamo, da za dostojne naročitelje srečkov po navadni dopisnici, loterijski odbor pa itak pošlje nato s srečkami tudi položnico, po kateri se nakaže po sprejetju srečkov denar. Toliko v vrednost, da ne bodo naročniki oškodovani. Srečke se še lahko naroče, ker je zbiranje preloženo na 7. november t. l. in se je tudi število dobitkov zvišalo od 400 na 520.

★ **K poročilu o požaru na mrtvaškem odru** na Dobrni pri Celju javljajo, da se je sveča usločila vsled tega, ker je solnce pripikalo nanjo, da je vžgala prt, vendar ni bilo nikake nevarnosti za požar. S tem naj se domači, ki so pazili pri mrtvaškem odru, zadovoljijo mesto daljšega popravka.

★ **Časopisni katalog za Jugoslavijo** je izdal povodom zagrebškega velesejma oglasni zavod »Publicitas« v Zagrebu, Gunduličeva ul. 11. Interesenti dobe katalog brezplačno.

★ **Tobačna tovarna** v Ljubljani razpisuje na dan 30. avgusta t. l. ob 11 prodajo okrog 200 komadov zabojev od pločevinastih spojk potom ustmene dražbe.

★ **Prepovedan list.** Prepovedan je list »Ujsag«, ki izhaja v Budimpešti.

★ **Novinar v konkurzu.** Nad premoženjem časnikarja Svetolika Saviča, lastnika in izdajatelja lista »Balkan« v Beogradu, je proglašen konkurz.

★ **Hvar.** Za gvardijana malih bratov je bil izvoljen dr. p. Teofil Vernić.

★ **Mednarodna razstava psov v Ljubljani.** Vodstvo razstave opozarja vse člane v J. K. S. včlanjenih klubov in vse druge interesente, ki nameravajo razstaviti svoje pse, da je vpsolati razstavni pisarni vsled pojavljajočega se pomanjkanja prostora ter za pravočasno objavo v razstavem katalogu vse prijave najkasneje do 31. avgusta, ker bi se poznejših prijav ne moglo iz tehničnih ozirov več primerno vpoštevati. Na razstavo se sprejemajo psi članov in nečlanov z rodovnikom in tudi brez njega. Ustmene in pismene prijave sprejema do 31. avgusta »Razstavna poslovalnica, Ljubljana, Poljanska cesta 3« od 9 do 12 in od 15 do 18 dnevno.

★ **Zbornica v Osijeku se razpusti?** Zagrebški listi poročajo, da se bo osiješka zbornica razpustila in to v prid zagrebške, katere kompetenca bi se na ta način razširila.

★ **Razpored uradnikov.** V ministrtvu za notranje zadeve se vrše posvetovanja o razporedu velikih županov in uradništva njihovega področja, zlasti v Bosni in Hercegovini. Pravi, da gre sporazumno.

★ **Osebnostna vest.** Za upravitelja drž. bakteriološkega zavoda v Ljubljani je imenovan g. dr. Ferdo Kern, profesor gospodarske šole v Križevcih.

★ **Dar za poplavljenice.** Zagrebški rdeči križ je za poplavljenice do sedaj nabral 311 tisoč 218 Din.

★ **Avtomobilisti za varen promet.** Avtomobilistični klub je predložil vladi spomenico s konkretnimi predlogi, da se naš avtomobilni promet dvigne na višino drugih držav. Klub zahteva, da se čimprej izda pravilnik za promet in vlada ostro nastopi proti nestrokovnim šoferjem.

★ **Nov prosvetni nadzornik.** Za prosvetneoa nadzornika v ministrtvu je imenovan g. Dragoslav Ilić, profesor v Beogradu.

★ **Protest profesorjev.** Profesorski zbor na trgovski akademiji v Sarajevu ni prejel honorarja za nadure. Vled tega je poslal ministru spomenico, v kateri zahteva izplačilo honorarja, sicer profesorji ne bodo imeli nobene nadure več.

★ **Nema para.** Sarajevska železniška direkcija je prišla v neprilike, da ne more izplačati odškodnine za pokvarjeno blago na železnicah, za katero škodo nosi odgovornost železnica.

★ **Naše odlikovanje Čehom.** V ministrtvu za poljedelstvo je podpisan ukaz o odlikovanju večjega števila odličnih češkoslovskih gospodarjev.

★ **Nova trgovska šola.** Dosedanja višja dekliska šola v Banjaluki se je pretvorila v trgovsko šolo.

★ **Odlikovanje tujecev.** Na predlog ministra za finance je odlikoval kralj več francoskih in belgijskih finančnih veljakov.

★ **Francoski konzul v Dubrovniku.** Za francoskega konzula v Dubrovniku je imenovan g. Dellalante.

★ **Štrajk rudarjev.** Rudarji v Beletineu so stopili v štrajk. Vzrok: odbita zahteva po povišanju plače.

★ **Tudi rešitev.** Nadaljnji tribut za poplavljenice so dobili profesorji v Križevcih v tem, da morajo v bodočem letu predavati vsako nedeljo po 2 uri — brezplačno.

★ **Naša propaganda v inozemstvu.** Gospoda Dragomanovića, ravnatelja »Putnika« v Zagrebu, je poslalo ministrtvo za trgovino, oddelek za turizmo, v Lipsko, da otvori v Nemčiji izložbami in razstavami propagando za naše kraje.

★ **Kuba v Beogradu.** Generalnim konzulom republike Kube v Beogradu je imenovan g. Rafael Serisani Ratiro.

★ **Gledališka obletnica.** Letos slavi osiješko gledališče 20 letnico svojega obstoja. V proslavo se uprizori ena domača drama, opera in opereta.

★ **Izrečani porotniki za tretje letošnje porotno zasedanje** v Ljubljani. Za to zasedanje, ki se otvori v ponedeljek dne 18. septembra, so bili izrečani tile glavni porotniki: Ivan Sojer, posestnik, Podgorica; Franc Klemenčič, posestnik in sobni slikar, Glince, Cesta II Viš; Guzelj Jožef, posestnik in trgovec, Škofja Loka; Martin Javornik, posestnik, Veliko Mlačevo pri Sp. Slivnici; Kjavta Franc, gostilničar, Planina; Rozina Franc, posestnik, Crni potok 14 pri Smartnem; Alojzij Zajc, posestnik in mlinar, Zgornje Jarše; Janeš Ivan, posestnik, Osredki pri Dolškem; Franc Hvasija, posestnik, Savlje pri Ježici; Savnik Anton, posestnik in trgovec, Škofja Loka; Resman Valentin, posestnik in trgovec, Zapuže pri Lescanah na Gor.; Ravnik Janez, posestnik na Ljubnem 48; Grad Franc, posestnik in gostilničar, v Zg. Kašlju pr. ID. M. v Polju; Vode Jernej, posestnik in gostilničar, Skaručina 20; Pleško Melhior, posestnik, Kozarje, Dobrova 11; Finžgar Ivan, posestnik, Zaberzica na Gor.; Hubad Feliks, posestnik, Zapuže pri Zg. Šiški; Šušteršič Franc, posestnik, Svetje pri Medvodah; Jeran Matija, posestnik in gostilničar, Berličovo; Snaj Anton, posestnik, Toplice pri Zagorju 62; Tonej Jože, posestnik, Boh. Bela 17; Mayr Pavel, lastnik elektrarne, Kranj; Kavčnik Matevž, posestnik v Logu 3; Ivan Kurner, posestnik in gostilničar, Kranj; Berlič Rok, posestnik, Zapuže pri Zg. Šiški; Markič Ivan, posestnik in trgovec, Ziganja vas, Križe 8; Kozamernik Matija, posestnik in mlinar, Dobrava 33; Bar Franc, trgovec, Ljubljana; Zupančič Jos., posestnik in čevljar, Dol. Logatec; Birola Gvidon, akad. slikar, Toplice-Zagorje o/S 135; Pavlin Janez, posestnik, Polica-Naklo; Anton Kumše, posestnik, Vrbljenje 14; Marčun Janez, posestnik, Ljubno 60; Anton Modic, posestnik, Vrbljenje; Maček Jakob, posestnik, Dol. Logatec 12 in Strukelj Ivan, posestnik, Peržan pri Zg. Šiški 2. — Za nadomestne porotnike so izrečani: Rihter Hinko, tovarnar; Repše Ignac, mizar; Repič Franc, tesar in posestnik; Herzog Ivan, gostilničar; Kastelic Alojzij, mesar in posestnik; Hostnik Adolf, posestnik; Strojanski Ivan, trgovec; Skulj Rudolf, gostilničar in posestnik in pa Turk Filip, trgovski poslovodja, vsi v Ljubljani. — Predsednik porotnega sodišča je g. Fran Rekar, predsednik deželnega sodišča s šestimi namestniki in dvema sodnikoma in dvanajstimi namestniki sodnikov in dvanajstimi zapisnikarji. — Za to zasedanje je določenih več zanimivih obravnav, ki pa še niso razpisane točno po dnevih. O posameznih slučajih, ki in kadar pridejo na vrsto, bomo pravočasno poročali kakor tudi o poteku vseh porotnih obravnav.

Ljubljana

© **Poštni minister v Ljubljani.** Minister pošte in brzojava dr. Ivan Superina je včeraj popoldne z avtomobilom prispel iz Zagreba na Bled. Med potjo se je minister ustavil v Ljubljani, kamor je prispel ob 1 popoldne ter je v restavraciji »Union« obedoval. Ministra pošte in brzojava so pozdravili ravnatelj poštne direkcije dr. Alojzij Gregorič, njegov namestnik, inšpektor dr. Vagaja in vlad. svetnik dr. Andrejka v imenu velikega župana. Po obedu je minister nadaljeval vožnjo proti Bledu. Minister dr. Superina se je v splošnem interesiral za razmere na poštni direkciji ter obljubil podporo za obnovitev hitrejšega poštnege prometa. Prvotno je bil njegov prihod napovedan za dopoldne ter si je nameraval minister ogledati poštno direkcijo.

© **Člani ljubljanskih prosvetnih društev** se vljudno vabijo, da se udeležijo nedeljskega prosvetnega tabora v St. Vidu pri Stični kolikor mogoče v obilnem številu. Zlasti narodne noše, trnovske in šišenske naj ta dan s svojo navzočnostjo povečajo slovesnost, ki se vrši ob priliki blagoslovitve ondotnega društvenega doma. Izletniki dobe izkaznice za polovično vožnjo v pisarni Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti.

© **Vojni raspored** se bo priobčil ljubljanskim voj. obveznikom rojstnih letnikov 1876 do 1904 in dajalcem konj od 80. avgusta do 5. septembra t. l. Vse podrobnosti so razvidne iz razglaš, ki je nabit po mestu. Kdor bo izostal od priobčitve vojnega rasporeda, bo pozvan h komandi vojnega okrožja.

© **Premestitev tržišča za drva.** Radi preuredbe in lepšave St. Jakobskega trga se je moralo sedanje tržišče za drva premestiti na cestišče Grudnovega nabrežja poleg cestne mulde med bivšo »Marijino kopeljo« in 4. koštanjevim drevesom pred St. Jakobskim mostom. Dovož na trg postavljenih drv je odsej dovoljen samo po Grubarjevem nabrežju, Sredini, Privozu, Prulah na Grubarjevo nabrežje, da se s tem vsaj delno omeji velik promet po Karlovski cesti, Florijanski in Rožni ulici. Prodana drva pa se smejo odvažati samo v smeri St. Jakobskega mostu, po Merosodni, Hrenovi in Rožni ulici. Kmetijski prodajalci drv kakor tudi konsumentji se opozarjajo, da se te nove odredbe kar najstrožje držijo in se v vsakem oziru prilagode predpisom cestno policijskega reda.

© **Pazite na pse!** Včeraj sta bila prijavljena policiji dva slučaja ogriža psov. Poškodbe sicer niso nevarne, pač zna biti taka nevarnost draga. Poškodovanec gre k zdravniku, da ga obveže. Nato marodira in zahteva povračilo zasluzka in stroške za bolnika in bolestinno. Končno pride zadeva pred sodišče in tam pridejo na vrsto koleki, pričnine, kazni in zamude časa, tako, da narastejo ti stroški višje, kot bi stalo deset takih nerodnih — euckov.

© **Ukradena vozička.** Posednici Mariji Kosovi iz Podgorice je bil ukraden včeraj na trgu ročni voziček, zunaj črno, znotraj pa modro pobarvan, z označbo črk I. K., vreden

K ČISTI OBLEKI
RABITE ČISTO OBUTEV
Moški 99° - Ženski 65° -
Otroški 49° -

Prata

O, in zdaj vem, ti najmanjša med najmanjšimi zemljami, ti skrita, ti čudežna, ti slovenska zemlja, kako prehajaš s svojimi snovmi v sokove mojega telesa, kako me z vrvmi svojih žil opletaš in nase privezuješ, kako me upogibaš nad svojo prst, kako sem tvoj, kako strašno sem tvoj z zadnjim vlaknom svojih udov.

»Naš vrt, naša hiša...
Na tvojih obzorjih stojim in tam pričakujem prihoda Najvišjega v našo in mojo hišo. Zakaj, nikoder drugod ga ne morem tako domače, tako moje pričakovati. Poskusil sem že, a ne morem. Bog moj, res ne morem. Ti veš to. Ti veš, zakaj jo moram tako ljubiti.

Oma mi je premnoga stopnica v tvoj tempelj. Ona mi je najbližje podnožje Tvojih nog, ona je dala premnogi moji sanji o Tebi podobo in luč. Ona mi je bila tako mnogokrat prečuden simbol za pokrajine duše, koder Te iščem in me Ti najdeš.

Ti sam, Gospod, si odkrival skrivnosti s podobami iz svoje zemeljske domovine. Tudi zaradi tega nam je ona tako draga, ker si tako zelo zarislal stopinje v njeno zemljo in je šla vsa skozi Tvojo dušo...

Naša zemlja, naš vrt! Naj bo živa legenda o Jezusu, popotniku po tvojih tleh — da boš naša še bolj do zadnjega utripa srca vsa naša.

»Naša hiša, naš vrt...
Sveti Frančišek Ubogi bi mogel tako sedeti kakor na bregu nad vesoljstvom in se

igrati z Bogom samim in vzklikati k svojim bratom:

»Naše vesoljstvo, naša zemlja...
In smehljaj na njegovem licu bi bil vedno svetlejši in razigranost v njegovem srcu bi bila kakor ples otrok...

O svetec naš, sveti Frančišek! Tvoje asketiko, sestradano lice je brez strahote izgnanstva. O, ti si znal ljubiti zemljo in njene ptice in njene vode; njena draga prst se je držala tvoje raševine... neznano ti je bilo: biti umazan od zemlje, ki so jo vso prepojile tvoje čiste roke, ki so jo vso presejale skozi solnčno luč.

O, ti si znal ljubiti zemljo in njene stvari so bile zate brez teže. Tako si bil lahek.

Tako si bil lahek, da te je Bog kot vihar vel čez zemljo, ne da bi zadel ob trdoto v tebi.

Tako si bil gibek v Bogu.

Prečesto te, Ubogi, merimo tako zelo po sebi. In vse se nam zdi po tvoje... tudi naša nedeljsko-izletniška »ljubezen do narave« — kakor danes pravimo — se nam zdi, da je tvojemu izgorevanju s pticami in cveticami slična. Tvojemu izgorevanju z vesoljnimi stvarstvom vred.

Naša ljubezen brez spokornega pasu, ki je žulil tvoja ledja!

Svetec naš, Ubogi!
»Rožice«, ki tako lepo pišejo o tebi, bemo po kosilu in jih uživamo — kakor spet danes pravimo — »literarno«.

Ubogi! Ponižujemo te do dobrodošlega objekta klavnega literatstva in gotovo že imaš svoje »ljubitelje«, ki sladkobno vzdihnejo ob tvojem imenu in napravijo sentimentalne oči...

Sveteo božji, sveti Frančišek! Tvoja bosa, izmučena noga pa je hodila naravnost skozi globočine — vedno pred obličjem božjim.

Dvogovor.

(Bilo je v salonu princezinje d'Este v enem velikih mest evropskega kontinenta. Čas nedoločen.)

Princezinja: Tega ne razumem, vi govorite o prostosti, pa ste menih in morate biti pokoren na migljaj. In ne samo danes in jutri, temveč dan za dnem do sivih let in do groba, če naj ne rečem rajši preko groba.

Frančiškan: Lahko rečete preko groba — prost. Zakaj bolj sem prost kot Vi Prejasna. Ali nimate tisoč obveznosti, ki jih ne ljubite? Tisoč dolžnosti, ki jih sovražite? In družba — kako tiranizira; sprejemi... ali naj še govorim.

Princezinja (šepetaje): Ne. Deloma — imate prav. Toda kako da zavračate ljubezen, ko ste v včerašnjem govoru rekli jasno, da naj človeka docela obvlada ljubezen, objame naj ga kot misel, kot zarja, kot luč, kot bolečina... Vi ste povedali lepše, toda že veste, kaj mislim.

Frančiškan: Da, vem, Prejasna. Govoril sem tudi o sovraštvu in trdil, da je celo bogokletje še vera, kakor je sovraštvu še ljubezen.

Princezinja: Toda, Vi ne ljubite — ljubezen nima pri vas prostora. Kaj ste potem vi — monahi — samotni.

Frančiškan: Kaj smo mi? Z modrim naj govorim, Prejasna. Živi čudeži ljubezni smo. Milost nam je srce preustvarila in poglobila, da je še dovolj veliko, da se posveti docela svojim bratom, potem ko smo docela darovali Bogu. Strast je le prežetje enega bitja z drugim, samo druga oblika samoljubja... Recite k dvema, ki se ljubita: »Trpim, potolažita me; jočem, pomagajta mi, tako sem sam, ljubita me...« Nihče vas ne bo čul, Prejasna. Toda Bog, ki je Ljubezen, ni hotel, da bi le eno njegovo bitje umrlo vsled pomanjkanja ljubezni, je izbral čiste in močne može in jim rekel: »Sinovi cerkve, zaročim vas sleherni bolečini. Pojdite k tistim, ki so osamelili in ki plakajo, posušite in obrišite njihove solze, ter jim oznanjujte, da je ljubezen večna... Bodite: vedno odprta srca, neprestano odprte roke. Imenovali vas bodo očete: sleherni mož vam bo ljubljn sin in brat, sleherni žena ljubljena hčerka in sestra. Jaz sem ljubil ljudi do križa: to je ves zgled, po njem se ravajte. Dal vam bom nepremagljivo silo ljubezni, ki bo imenovana »usmiljenje« in bo imela znamenje od znamenja z Golgate. Pojdite, prijelji človeštva...«. Recite, (nadaljuje proti

1000 Din. — Na vogalu Majstrove in Prisojne ulice pa je bil ukraden štirikolesni voziček vreden 800 Din prodajalki Katarini Rakovi.

Fantovski tabor v Šmarju pri Jelšah

V NEDELJO, DNE 29. T. M.

Vsi, ki z našo katoliško mladino mislite in čutite, pridite v Šmarje, da pohitimo k sv. Roku na fantovski tabor. Naj ne izostane nikdo, kdor more priti, saj bo to dan naših mladih borcev za svetinje slovenskega naroda. Naš inteligent, naš kmet, naš delavec, naš dijak mora biti pripravljen, da dobivajo vsi iz našega fantovskega gibanja svojo oporo in jamstvo za bodočnost.

Pri svetem Roku bodo pozdravi zastopnikov organizacij in stanov, nato slavnostna govora g. Vesenjaka in Jeraja. Cerkevno slovesnost opravi msgr. Vreže.

Popoldne bo pred Katoliškim domom okrožni telovadni nastop. Kot posebni točki bosta štafetni tek za prvenstvo in skok s palico v višino. Orodna telovadba bo na drogu, bradlji in krogih.

Na svidenjel Bog živi!

Maribor

□ Dva pomenljiva jubileja. V sredo sta se slavila v mariborskem frančiškanskem samostanu dva pomenljiva jubileja. Župnik p. Valerijan Landergoth je obhajal 40letnico preobledenja. Frančiškanski zakristan in daleč izven Maribora znani Jakob Nedeljko je slavil 44letnico, odkar vrši službo zakristana in 48letnico, odkar je pri frančiškanskem redu. G. Nedeljko je bil namreč štiri leta v samostanu pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Jubilat Nedeljko ima poleg rajnega p. Kalista največ zaslug za pozidavo frančiškanske Marijine bazilike in samostana. Obe jubilejantoma naše iskrene čestitke!

□ Mariborski časnikarji prirede v soboto 28. avgusta poučni izlet na graški velesej, prihodnjo soboto, 4. septembra pa obiščejo Dunaj, kjer si bodo ogledali zlasti socialne ustanove dunajske občine.

□ Nesreča pri telovadbi. Na sokolskem letnem telovadišču v Ljudskem vrtu se je ponesrečil 22letni Ivan Korničnik. Zlomilo se mu je telovadno orodje in pri padcu je dobil težje notranje poškodbe. Prepeljan je bil v bolnico.

□ Težka razdelitev. Nova občinska hiša v Smetanovi ulici bo popolnoma dogotovljena koncem septembra in se bodo vselile stranke novembra. V celi hiši je 29 stanovanj, a sedaj je že vložnih na magistratu 100 prošenj. Občinski svet se bo oziral pri razdelitvi, ki nikakor ne bo lahka, predvsem na mestne uslužbenke in za temi šele pridejo v poštev drugi. Občinska seja, ko se bodo podeljevala ta stanovanja, bo gotovo zelo burna.

□ Kdo je vzel najdenko za svojo? »Slovence« je prinesel poziv, naj bi se našlo v Ma-

riboru kako usmiljeno srce, ki bi vzelo za svojo 6letno najdenko Romano. Ze v torek se je prigraslilo več družin, ki so bile pripravljene, otroka adoptirati. Pri pogledu na toliko usmiljenih sre je tudi dosedanja odgojiteljica, ki je sama brez otrok, izjavila, da ne da najdenke od sebe in jej bo dala pri vstopu v šolo svoje ime Glumac. Romana bo torej ostala tamkaj, kjer je bila dosedaj, in se to rešitvi tega vprašanja so bile zadovoljne tudi druge stranke.

□ Na državni deški meščanski šoli v Mariboru se prične šolsko leto v sledečem redu: V ponedeljek 30. in v torek 31. avgusta od 8 do 12 razredni izpiti. V sredo 1. in v četrtek 2. septembra je vpisovanje v prvi razred za one učence, ki se niso vpisali koncem preteklega šolskega leta. Dne 1. in 2. septembra so tudi privatni izpiti za vsakokratni pričetkom ob 8. V petek 3. septembra ob 8 šolska sveta maša v stolnici. V soboto 4. septembra je ob 8 pričetek šolskega pouka. Učenci naj ne kupujejo nikakršnih šolskih knjig in drugih učnih pripomočkov, dokler ne dobijo v ta namen potrebnih navodil od svojih učiteljev.

□ Na I. dekliški meščanski šoli v Miklošičevi ulici bodo ponavljalni in dodatni izpiti v ponedeljek 30. avgusta od 8 dalje, izpiti za zasebne učence v torek 31. avgusta. V 1. razred se ne sprejemajo več učenke. Vpisovanje učenk v ostale razrede (II—IV) se bo vršilo 1. septembra. Otvoritvena sv. maša bo 2. septembra, redni pouk pa se prične 3. septembra.

□ Nov šolski upravitelj na I. deški osnovni šoli v Mariboru je imenovan in sicer g. Aleksander Alt, dozda učitelj v Studencih pri Mariboru.

□ Jesensko zasedanje mariborske porote se prične 13. septembra. Dosedaj sta razpisana samo dva slučaja in sicer Mihael Rombaher (uboj) in Anton Lipnik (umor).

□ Nova sopranistinja na mariborskem gledališču. Uprava mariborskega gledališča je angažirala za prihodnjo sezono gđico Kocuvan, sopranistinja ljubljanske opere.

□ Kočijažem in avtomobilistom. Ker se popravlja Vetrinjska ulica, so si kočijaži zadnje čase izbrali za vožnje za Glavnega trga na Aleksandrovo cesto ozko in prometno Gospoško ulico, v kateri je promet z vozovi in avtomobili prepovedan. Policijski komisariat je radi tega nastavljal v Gosposki ulici posebnega stražnika, ki je v sredo prijavil štiri slučaje vožnje po prepovedani ulici. Vozniki bodo kaznovani. Izgovarjajo se pa zlasti tuji avtomobilisti, ki pridejo v Maribor, da je napisna tabla v Gosposki ulici, ki piše, da je vožnja z avtomobili prepovedana, tako nameščena, da je vobče ni mogoče opaziti. Mestni magistrat bi moral preskrbeti za večjo tablo z napisom, ki bi bila že na prvi pogled vidna.

□ Erar in mestne vojašnice. Erar plačuje za vse mestne vojašnice malenkostno predvzno najemnino in še to z veliko zamudo in po dolgotrajnem dreganju. Vzdrževanje vojašnic je stalo občino od prevrata do danes že ogromne vsote. Pravkar popravlja občina vse vojašnice in zahteva od erarja, da bi naj plačal zvišano najemnino, ki bi bila primerna sedanjim časom draginje. Na poziv občine o zvišanju najmnine je vojaška oblast odgovorila odklonilno in sedaj je vložila občina tožbo z zahtevo, da se pritisne na erar sodnim potom, da bo plačeval zvišano najemnino, ki bo pri ogromnih popravilnih izdatkih še vedno le malenkost.

□ Tiskovna pravda dr. Slokar proti carinskemu posredniku Mariču je bila včeraj preložena ter se vrši danes.

□ Zopet en dan brez mrliča. Zdravstveno stanje mariborskega mesta se je zadnje dni zelo zboljšalo. Novih slučajev epidemičnih bolezni ni in še ti, ki se lečijo (7 slučajev lažje škrlatinke) v bolnici, bodo v nekaj dneh odpušteni kot zdravi. V četrtek v Mariboru ni bilo nobenega mrliča.

finega porcelana, mehkih preprog, gobelinov. Za Vas je to nekaj neskončno tujega, daljnega. Za izbrance...

Frančiškan: Prejasna, ljubim porcelan in ljubim gobeline. Zamet svilenih preprog je tudi meni slast... toda ali nimam dvoje oči kot Vi, da se naslajam ob spreminjajočih se barvah slik slavnih mojstrov... In ne samo eden mojih bratov je sam prištet med mojstre. Da bi moral vse to sam imeti, čemu? Ali imate Vi, Prejasna — vse?

Princezinja: Nihil habentes — et omnia possidentes.

Frančiškan: Gospod je govoril o lilijah na polju in o škrlatu Salomona...

Princezinja: Izbranci...

(Na srebrni plošči so sladko zazvene prozorne čaše iz starega kitajskega porcelana. Strežaj je nemo zapustil sobo.)

Kardinal Aidanus Gasquet piše: »Večina, ki je izgubila kontakt z religijo, ki ne čuti več hrepenenja duše k Bogu, je prišla do tega, ker je nežno delovanje milosti prezirala, komaj slšno šepetanje božjega klča preslišala in zanemarjala.«

Frančišek je bil enainvajsetleten, ko je začel klic. Avguštin tridesetleten, sv. Placid s petnajstimi. Morda tebe kliče Bog s sedmimi: poslušni v tišino in globino...

Če kdo želi pojasniti, naj se obrne na: Provincijalat oo. frančiškanov. Ljubljana, Marijin trg 4.

□ Ni bilo pravilno. Nedavno se je pri petih slučajih, da je pri javni občinski seji v Radvanju dal župan nekega posestnika, ki je pa proti temu protestiral, odstraniti iz sejnega lokala. Pravilno je, da smejo občani javnim sejam prisostvovati, ako istih ne motijo. To pojasnilo naj namesto priobčitve pritožbe zadostuje.

□ Sladkosnedi tatovi. Iz jedilne shrambe hotela Kosovo sta odnesla dva mlada sladkosnedeža razna jedila, kot sir, klobase, torte itd. Okno shrambe gleda na dvorišče ter je zavarovano z žično mrežo. Tatova sta mrežo prerezala ter skozi odprto pospravila vse, kar jima je prišlo pod roko.

□ Težko je obolel g. kaplan Stahne v Selnici ob Dravi. Ker je njegova bolezen — trebušni tifus — zelo nevarna, so ga prepeljali v mariborsko bolnico. Sotovaršem duhovnikom se priporoča v molitev.

□ Nesreča pri igranju. Domača hčerka v dobri krščanski družini Böhmovi se je pri igranju ponesrečila tako, da so jo prepeljali v bolnico. Zlomila si je levo roko.

Celje

□ Invalidi, ki so bili do sprejetja novega invalidskega zakona še nekaj preskrbljeni, se sedaj zelo pritožujejo nad prakso državne uprave v zadevi odpošiljanja bolnih invalidov v razne toplice v svrhu zdravljenja. Baje so samo nekateri tako srečni, da jih pošiljajo v kopališča, medtem ko pa morajo drugi le v mislih obiskovati zdravilne vode.

□ Stanovanjsko sodišče kar bombardirajo s prošnjami za dodelitev raznih stanovanj. Stanovanj pa ni na razpolago. Po določilih zakona imajo namreč predvsem prednost oni lastniki hiš ali njihovi družinski člani, ki imajo pravico do stanovanja, in nato šele državni uradniki. Objevrstnih proštev je pa toliko, da niti za te ne zadostujejo stanovanja, ki jih ima sodišče na razpolago. Kdor ni družinski član katerega posestnika, ki ima lastno družino, ali državni uradnik, do stanovanja ne more priti. Pohvalno pa moramo še pri vsej tej mizeriji omeniti stremljenje našega stanovanjskega sodišča, da preskrbi vsaj deložnancem o pravem času kako stanovanje, v sled česar tudi ni v našem mestu raznih nečednih in nesofistnih taborišč.

□ Oprostitev. Pod tem naslovom je priobčil »Slovence« iz Rogoške Slatine notico, v kateri poroča o oprostitvi zdraviliškega uradnika g. Novaka. Ta notica vzbuja vtis, da je kot tožiteljica nastopila v tem procesu gđ. Minka Misija. Naprošeni smo, da izjavimo, da je gđ. Minka Misija nastopala v tem postopanju le kot priča in da nima ona kot oseba s tem procesom ničesar skupnega. Po naših informacijah je imel proces vse drugo ozadje, v katero se pa imenovana priča ni vtikala.

□ Naše gledališče. V zadnjem času so nekateri listi prinesli vest, da namerava tukajšnja gledališka uprava namestiti kot strokovnega vodjo g. Bratino iz Maribora. Sedaj razglasa Dramatično društvo v Celju, da mu je ta namera popolnoma tuja in da so te govorice neosnovane. Vkljub temu pa razglasa, da bo gledališka uprava tudi v Celju v predstoječi sezoni vprižarjala predstave, omenja pa pri tem, da je to v prvi vrsti odvisno od občinstva, ako se bo teh predstav udeleževalo.

□ Stavbni referat na mestnem magistratu je prevzel sedaj novo nastavljeni stavbni komisar g. inž. Blaž Pristovšek.

□ Neverjetna lahkomišelnost. Videli smo že večkrat, da se na brvi, ki veže okrožno sodišče z mestnim parkom, igrajo otroci na tak način, da se je bati kakke hude nesreče. Po ograji malega mosta plezajo namreč štiri do šestletni otroci in skačejo z ograje spet na brv. Čuditi se je, da še ni nobenemu spodrknilo in da ni padel v vodo. Sedaj je sicer Savinja še precej plitva, a videli smo te lahkomiselne plizalce in skakalce vaje tudi ob času, ko je Savinja bila neprimerno globoka.

□ Pričetek novega šolskega leta. Na zavodu šolskih sester se vrši naknadno vpisovanje otrok za osnovno šolo in otroški vrtec v dneh 28. in 29. avgusta od 8 do 12 ure. — Na državni deški in dekliški meščanski šoli pa dne 1. septembra od 8 ure dalje. Dne 2. septembra je na tej šoli služba božja, poduk se pa prične dne 3. septembra.

Trbovlje

KUPUJTE SREČKE LOTERIJE DRUŠTVE-NEGA DOMA V TRBOVLJAH. ZREBANJE SE VRŠI 7. NOVEMBRA. DOBITKOV JE 520.

□ Izlet na Kum. Dekliška zveza, odsek kat. prov. društva, priredi v nedeljo dne 29. avgusta izlet na Kum. Ta dan bo tudi shod romarjev, na katerega pridejo romarji celo s Hrvaškega in skoro iz cele Slovenije. Odhod iz Vod ob 5. uri zjutraj.

Laško

Sprememba posesti. Bivši dr. Kolšekovo hišo v Laškem, »Pivniček« je kupil g. Trop, restavratelj iz Brežic.

Dijetja prašiča je ustrelil dne 25. avgusta rano zjutraj v Jurklostru sin veleposestnika gosp. Šmida, pravnik Vlado Šmid. Prašič je imel odznan 7 cm dolge zobe. Dolg je bil 1 m 70 cm, ustreljen je tehtal 125 kg, osnažen pa 75 kg. Odri ga je mesar g. Karel Gradt, pri katerem bo koža še par dni na ogled.

Šmarje pri Jelšah

Fantovski dan. Priprave za fantovski dan prihodnjo nedeljo so v polnem teku. Prireditelj obeta biti prav zanimiva je radi privlačnega sv. Roka z njegovo prijazno okolico. Popolnianski telovadni nastop bo lep že radi dveh posebnih točk, ki povejšajo čas prihajajo do veljave — radi štafetnega teka in skoka s palico v višino.

Nova stanovanja. Tukajšnja hranilnica in posojilnica prezidava del svojega posloja za stanovanja; isto je dosedaj služilo le kot shramba. Zidovje so sedaj dvignili in bo poslopje nudilo par stanovanj, ki jih v Šmarju marsikdo zelo pogreša. Posledica tobe. Sedaj šele se začenjajo pokazovati učinki zadnje toče, ki je močno uničila pridele v šmarnski župniji. Vinogradi so tuhtam popolnoma uničeni, le v onih, ki so najmanj prizadeti, je uničena polovica. Sadja za razprodajo ne bo, kar je navadno Šmarčanom precej neslo.

Notar. Mesto odšlilega notarja dr. Ivo Šorlija opravlja notarsko posle notar iz Rogatec g. Ivanšek.

Kamnik

Društvo »Kamnik« vabi vse svoje člane in članice na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 29. t. m. ob 4 popoldne v »Kamniškem domu« z občinskimi dnevnimi redom. V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor pol ure pozneje ne oziroma se na število navzočih. — Odbor.

Za pravo vsebino in kakovost

Preteča katastrofa železnicam v Sloveniji.

Celokupno našo javnost, pred vsem pa interesirane železničarje napeto zanima zadnji čas preteča nevarnost redukcije železničarjev. Od rešitve tega vprašanja je v marsičem odvisno brezhibno funkcioniranje aparata železniške uprave in prometa na progah. Železničarji so mnogo polagali na akcijo ljubljanske direkcije državnih železnic pri generalni direkciji, pri prometnem in finančnem ministru. Sedanji direktor dr. Knežević je poskušal že pred tedni osebno stopiti v stike z nekaterimi odločujočimi faktorji, ki so se mudili na Bledu, tako je imel daljšo konferenco z finančnim ministrom in zastopniki generalne direkcije. Kakšni so bili rezultati teh konferenc, javnosti ni točno znano. Direktor je ukrenil vse, da bi odvrnil od železnic pretečo nevarnost. V ponedeljek 22. t. m. se je odpeljal v Belgrad. Kaj je dosegel, bo pokazal 1. september. Tam je baje dobil kratek odgovor, da bo vse do 31. avgusta rešeno.

Gre v prvi vrsti za povišanje kreditov direkciji, da bo mogla vzdrževati železniški obrat v Sloveniji na sedanji višini.

Mnogo se v javnosti razpravlja o tem, kdo je zakrivil, da so bili na podlagi proračuna dodeljeni direkciji tako minimalni krediti, s katerimi morejo železnice v Sloveniji izhajati le do 1. septembra, kaj šele do konca tega leta, ako bi hotele železnice ohraniti sedanji status uslužbenecv in materialno vzdržati proge na višini. Kdo je določeval kredite direkciji? Na to vprašanje odgovarjajo poučeni krogi: Generalna direkcija državnih železnic v Belgradu! Ta se je poslužila pri tem prav nepravilne in dejanskim razmeram ne odgovarjajoče metode. Generalna direkcija je milijonske kredite, ki so ji bili od skupščine votirani v proračunu do konca leta, razdelila po velikosti kilometerske mreže vsake direkcije, ne pa po njenih potrebah in nje mednarodnem položaju. Tako so direkcije, ki imajo veliko kilometersko mrežo, prejele veliko večje kredite, kakor pa ljubljanska, ki je v tem oziru najmanjša, a je v mednarodnem prometu ena najvažnejših.

Za slučaj, da se krediti ne povišajo na kak način, bo v resnici direkcija primorana 1. septembra odpustiti nad 2000 delavcev, in sicer na progi okoli 1600, v prometni službi pa nad 500. Na ta način bi bilo prvič vzdrževanje že itak v desolatnem stanju se nahajajočih prog v Sloveniji še bolj oteženo in bi bile proge izročene razpadanju, drugič pa bo radi redukcije prometnega osobja trpel sam promet, kajti železniška uprava bo prisiljena povsem ukiniti nekatere osebne vlake, ki na podlagi statistike že sedaj izkazujejo po mnenju uprave premalo število potnikov, to je ne nad polovico. Ogrožen je dalje s tem obremen mednarodni tranzitni promet, tako tovrni kakor osebni. Vlaki bi morali vsled slabega stanja prog voziti z zmanjšano brzino, nastale bi zamude in to bi pomenilo tudi katastrofo v našem gospodarstvu.

Z največjo napetostjo pričakuje torej železničarji, kaj prinese 1. september. Upanje je, da bo železniška uprava sprevidela nevarnost in povišala slovenskim železnicam najnujnejše kredite.

Ptuj

□ Glasbena Matica v Ptujju bo v tem šolskem letu razširila svoj delokrog. Poleg pouka posameznih instrumentov bo posvetila svojo pozornost v prvi vrsti komorni glasbi, ki naj bi bila nekako središče glasbene vzgoje. V ta namen se je sestavil oziroma obnovil komorni godalni kvartet, ki naj bi bil duša splošne komorne glasbe, ki se bo gojila na zavodu. Kvartet sestavljajo sledeči gospospode: I. gosli g. K. Pahor; II. gosli g. B. Orožen; viola g. D. Kveder; violončelo g. A. Stritar. Kvartet je že začel s svojimi rednimi vajami in ima v programu klasično komorno glasbo: Mozarta, Haydna itd. Vzoredno z godalnimi kvartetom se bode sestavilo še druge godalne skupine, ki bodo gojile strogo klasično in moderno komorno glasbo.

Orel

Tekma naraščaja za ljubljansko okrožje se vrši v nedeljo ob 8. uri na let. telovadišču trnovskega Orla.

Seja sodniškega zbora za tekme mladcev je v soboto ob 7. uri zvečer v Ljudskem domu.

Polzvedovanja

Izgubil se je bankovec za 100 Din od Florjanske ulice do trga. Pošten najditelj se naproša, da ga prinese v Florjansko ulico 18-1, levo.

K PLATNENI OBLEKI

KUPITE PLATNENO OBUTEV

Moški 99°- ženski 65°-

Otroški 49°-

Bata

Prejasni ženi, ki najtišje ljubi in ima najboljše srce: »Tu je gobavec, ki hrepeni po enem samem poljubu...« zbežala bo! Poglejte dva, ki se ljubita — naj se loti enega izmed ljubljenih nalezljiva bolezen, drugi izgine... Za nas je gobavost greha, nalezljiva ostdnost zločina še bolj strašna. Toda čim bolj umazana je duša, tembolj jo ljubimo. Ljubiti Boga, ker je neskončen, ljubiti bližnjega, da sledimo Kristusu: primerjajte, Prejasna, teh dvoje ljubezni z zlokobno strastjo in žarom modernih romanov... Ena sama točka zadostuje, da povdarim razliko. Dobro veste, kako je ljubezen sveta minljiva in zdrobljiva: njeno rojstvo je odvisno od bolj ali manj svetlega tona kože, in njena smrt zavisi od gub in gubic... Poglejte pa srce meniha, ki ljubi vsakega grešnika, in sicer brez pridržka, ne da bi izbiral, ne da bi se utrudil...

Princezinja (zacepeta z nogo): Dovolji! Ampak to je ideal, vzor, lep, a nedosegljiv, božji, a ne človeški...

Frančiškan: Prejasna, resnično ne mislim nase, če vam odgovorim, da se temu idealu bližajo vsak dan moji bratje. Poznate že osi-velega Placida — sama dobrotu, našega najmlajšega in ljubeznivega Benjamina — sama ljubezen in čistost, našega Adeodeta — ali pustiti radi Vas kedaj čakati ubožca, ko pridete na porto?...

Princezinja (trudno): Seveda, izbranci...

Princezinja: Izbranci...

Princezinja: Ubožni ste, pustili ste vse. Kako naj kdo to prenese! Vi ne ljubite slik,

Slovenska krajina

Naši shodi. Prihodnjó nedeljo, dne 29. avgusta, bo naša Slovenska krajina manifestirala za svoje slovenstvo. Vršila se bosta dva shoda, in sicer predpoldan v Murski Soboti, popoldan pa v Črenšovcih. Za govornika smo povabili tudi voditelja in zastopnika slovenskega naroda, g. dr. Korošca. Priprčani smo, da bodo naši shodi prava manifestacija in zmogoslaven pojav v naši narodni borbi.

Nedeljske veselice. Kamorkoli človek pride ob nedeljah, povsod veselice po gostilnah. Vse preveč jih je. In čim več je veselice, tem več je krčanja, nerodnosti, pretepanja, pijančevanja. To gotovo ne služi dobrim interesom in zato bi opozorili oblast, da morda nekoliko omeji veselice prireditve po gostilnah.

Prenos tiskarne. Začetkom meseca septembra se preseli tiskarna Panonija iz Radgone v Mursko Soboto, kjer se zanjo že adaptirajo prostori. Tiskarno je kupil od prejšnjih lastnikov dr. Vesnik iz Murske Sobotice. S preselitvijo tiskarne Panonije odide iz Gornje Radgone podjetje, katero je izza časa prevrata vršilo važno kulturno in narodno delo ob severni meji.

K našim protestnim shodom.

Slovenska javnost gotovo nima jasne slike o borbi, ki vrši ravno ta čas v naši Slovenski krajini. Dozdeva se, da stopajo vsa dnevna vprašanja v ozadje, da se pozablja celo na ostre strankarske prepire in da le ena stvar zanima vse skupaj in vsakega posebej — vprašanje bodočnosti Slovenske krajine (Prekmurja). Krog tega vprašanja se suče najhujša borba izmed onih, ki smo jih imeli pri nas v prevratu.

Začetek borbe sega v pretekle mesece. Slišalo se je sicer že prej, da je namen radičevcev bil od vsega početka, dobiti nas pod svojo oblast, a v javnosti je izgovorila prva ta namen naša nova »neodvisna« stranka. Ko so voditelji tega novega gibanja v svojih glasilih izrekli svoje geslo: proč od Slovenije, v obljem Hrvatske, se je vnel v našem prekmurjskem časopisju hud boj. Naši listi so se postavili na slovensko stališče in na tem stališču stojijo še danes in bodo stali tudi nadalje.

Borba ni ostala v mejah Prekmurja, temveč je vzbudila pozornost širše jugoslovanske javnosti. Oglasila sta se Zagreb in Ljubljana, in s tem smo prišli v drugi štadij našega narodnega boja. V tej borbi je stopil v ospredje nekaj Joe Matošić, ki ni dobil od nikogar legitimacije, da v javnosti zastopa naše krajevno vprašanje in radi tega njegova beseda sploh ne bi smela imeti pri morebitnem odločanju v tej stvari nikakega vpliva.

Prišli smo na tretjo stopnjo borbe — do osebne nastopa pred narodom. Radičevci so storili prvi korak. V Dolnji Lendavi so priredili shod, na katerem se je govorilo o odcepitvi Slovenske krajine od Slovenije in njeni priključitvi Hrvatski. Da so doživeli pravzaprav poraz, smo že poročali. Na shodu niso imeli prekmurjskega naroda, temveč je hrvatske gospode poslušalo 300—400 Mažarov, med katerimi se je tudi našlo več takih, ki so z glasnimi medklici opozarjali govornike, da hočejo kruha, ne pa fraz. — Blizu se naš nastop. Svoje protestne shode smo zasnovali že prej, kakor radičevci svojega, a razne neprilike so nas ovirale, tako da načrta nismo mogli izpeljati.

Nedelja, 29. avgust, bo naš dan. Takrat pokažemo, da se ne priznavamo za Slovence le po svojih glasilih, kjer se ne vidi, ali imamo v resnici za seboj narod, v katerega ime nu govorimo, pokažemo, da se ne izjavljamo za Slovence le v Mariboru, kjer smo bili sprejeti ob priliki »Kmečkih dnevov« z naravnost nepresegljivim navdušenjem, temveč hočemo pokazati, da smo mi pravi gospodarji v naši Slovenski krajini, ne pa radičevci, in da radi tega mora odločiti v predstojećem vprašanju, v zadevi pripadanja Prekmurja, naš glas, ne pa glas onih, ki pred kratkim z ozirom na nas niso pomenili ničesar. In ker bo med našimi vrstami odmeval klic: »Slovensko krajino pustite pri miru, ker je bila, je in hoče biti slovenska«, bodo morali s tem računati vsi merodajni krogi in se po tem tudi ravnati.

Protestirali bomo. Ob tej priliki želimo dvojce. Prvič, naj pride g. Matošić 29. avgusta v Mursko Soboto in Črenšovce, da bo videl, kako malo povoda ima izjavljati, da hoče postati »prekmurjski narod« hrvatski. Druga želja pa bi bila, da bi ob priliki protesta stopila strankarska razcepljenost v ozadje in da bi vse slovenske stranke skupno dvignile svoj glas proti nameravani odcepitvi. Tu ne gre za strankarsko stvar, temveč je pred nami narodna zadeva.

Dopisi

VERŽEJSKI STRELCI.

V nedeljo dne 22. avgusta 1926 se je vršila blagoslovitev nove zastave veržejških strelcev, ki nosijo sedaj oficijelno ime »Trška uniformirana garda v Veržejah«.

Slavnosti se je udeležila razen velike množice naroda tudi znana varaždinska garda v svoji historični uniformi ter več gasilnih društev, kar je napravilo posebno pestro in veličastno sliko.

Navzoč je bil tudi zastopnik velikega župana iz Maribora, delegat Narodne Odrbane v Belgradu in zastopniki naše vojske.

Službo božjo je celebriral prošt dr. Tomažič v zastopstvu škofa ob asistenci številnih duhovnikov na glavnem trgu, kjer je bil postavljen lep oltar. Med službo božjo sta oddajali obe gardi salve iz pušk z vojaško preciznostjo.

Po službi božji je imel g. prošt. dr. Tomažič v zastopstvu oboljšega domačina Veržejca g. prof. dr. Kovatiča slavnostni govor, v katerem je strelcem uvodoma častil in nato obširno orisal njih zgodovino in zasluge za domovino. Zgodovina veržejških strelcev je zelo burna in bogata in sega celo v 9. stoletje p. K.

Veržejški strelci so se borili proti Avarom, Madžarom, Turkom, Krucom in nazadnje ob času preobrata 1918 tudi proti boljševikom.

V zahvalo in priznanje njihove hrabrosti jim je podaril cesar Leopold leta 1885 zastavo, ki jo še danes hranijo.

Gardo sta pozdravila tudi odposlanec velikega župana v Mariboru in delegat Narodne Odrbane v Belgradu, nakar se je vršila blagoslovitev nove zastave in zabijanje žebeljev. Po tej ceremoniji se je vršila defilacija, ki je bila izborna.

Pri banketu v gostilni Hedžet je pozdravil goste sedanjí poveljnik garde kapetan g. Franc Seršen. Popoldne se je vršila ljudska veselica ob ogromni udeležbi občinstva.

Kakor znano, je veržejška garda popolnoma vojaško organizirana in oborožena sila, formirana v stojišču po vojaškem vzorcu. Ima tudi en vod konjenice. Poveljuje ji kapetan z dvema subalter-nima častnikoma. Zakodajalec je bobnar. Garda ima v slučaju mobilizacije svoje posebno dodeljenje. V normalnih časih nastopa le pri državnih in drugih primernih svečanostih.

Nošnja prejšnje uniforme se ji ni dovolila. Varaždinska garda pa je obdržala popolno prejšnjo uniformo. Sedanja uniforma ni posebno prikladna in praktična. Upati pa je, da se gardi posreči dobiti dovoljenje nošenja primernejše uniforme.

Končno še omenimo gardnega bobnarja kaplana Ivana Stefanca, najstarejšega člana garde, ki vrši svojo službo že od let 1881, torej 45 let nepretrgoma ob polnem zdravju in čilosti. L. 1881 je prišel kot batalionski bobnar iz vojaške službe ter takoj prevzel službo gardnega bobnarja.

Gardi želimo, naj lepo prospeva v korist in čast naše lepe domovine.

Tombola hiralnišnega društva v Murovcih, ki bi se po načrtu morala vršiti v nedeljo 29. t. m. pri Sv. Marjetki nize Ptuj, se vsled nepredvidenih zaprek preloži za en teden. Vrši se torej v nedeljo dne 5. septembra.

Žiri. Cerkveni koncert se bo vršil v župni cerkvi sv. Martina v Zireh v nedeljo dne 29. avgusta 1926 ob 5. uri popoldne. Spored: 1. Bach: Zagaja v C. Orgle (prof. župnik prof. St. Premrl). 2. P. H. Sattner: Nikar od nas. Zbor zemljanec iz Oratorija »Assumptio«. Mešan zbor z orglami. 3. St. Premrl: Sem kakor Oljka. Basi, mešan zbor z orglami. 4. E. Hochreiter: O Marija, kras nebes. Mešan zbor z orglami. 5. Dr. Kimovec: Jezus hoče v srce priti. Mešan zbor z orglami. 6. Guilmant: Motilev in uspanka. Orgle (prof. Premrl). 7. A. Jobst: Mariji, sre Kraljici. Alt, mešan zbor z orglami. 8. M. Zeleznik: Kraljica si. Sopran in alt z orglami. 9. St. Premrl: Večerni pozdrav Jezusu. Mešan zbor z orglami. 10. St. Premrl: Glorija iz M. in Lon. s. Josephi. Meš. zbor z orglami. — Govor: Dr. M. Opeka. — 11. Canestrari: Slavnostni Allegretto. Orgle (prof. Premrl). 12. P. H. Sattner: Slavite Marijo. Alt, mešan zbor z orglami. 13. A. Jobst: Kdaj o sladka mati moja. Mešan zbor z orglami. 14. E. Hochreiter: Čez mlado zoro. Sopran, mešan zbor z orglami. 15. M. Zeleznik: Zdrava Marija. Alt, mešan zbor z orglami. 16. E. Hochreiter: Marija pomočnica. Sopran, ženski zbor z orglami. 17. Rousseau (Rusč) Olerijoti v F. Orgle (profesor Premrl). 18. St. Premrl: O Jezus ves moj blagor ti. Meš. zbor z orglami. 19. A. Mav: Vnebovstaje Marijino. Mešan zbor z orglami. 20. St. Premrl: Poznižno tukaj poklekajmo. Mešan zbor z orglami. — Blagoslov z Najsvetejšim. — 21. Moro: Premrl: Povsod Boga. Mešan zbor z orglami. — Vstopnina: Sedeži po 8 Din. Stojišča po 4 Din. Predprodaja vstopnic v menjalnici v Zireh in v trgovini M. Oblak na Dobravičevi.

Nujne naloge delavske zakonodaje.

Delavska zbornica za Slovenijo povdarja v svojem poročilu za preteklo poslovno dobo, da je glavna naloga delavske zakonodaje potrditev konvencij, ki so bile sprejete na mednarodnih konferencah dela. Tozadevno izvaja poročilo nekako sledeče:

V naši državi, kjer je moč delavskih organizacij slaba, prihaja za smernice in razvoj delavske zakonodaje in socialne politike bolj, kot kje drugje en faktor v poštev: Vse države so zainteresirane na tem, da se razvija socialna zaščita po vseh državah enakomerno, tako, da socialna zaščita v poedinah državah ni ogrožena po slabih delovnih pogojih v drugih državah. Da skrbri za to, se je osnoval v versajski mirovni pogodbi poseben organ: Mednarodni urad dela v Zenevi.

Ta sklicuje letno konference, na katerih se izdelujejo konvencije (predloge zakonov), ki bi jih bilo treba v posameznih državah sprejeti. Iz tega izhaja tudi za našo državo moralna obveznost, da se ne uvršča z zaostalo na polju socialne politične zakonodaje, sama med zaostale in nekulturne države.

Delavske zbornice delajo vztrajno na tem, da izkoristijo za naše delavstvo ta moralni kapital. Zato so polagale vedno veliko pažnjo na konference v Zenevi. Delavsko delegacijo SHS je vodil v Zenevi zadnja leta centralni tajnik Delavskih zbornic g. Zivko Topalović. Na zadnji seji M. U. D. je padlo posebno ostro v oči dejstvo, da ni bila odobrena v naši državi od skupščine dosedaj doslovno niti ena konvencija, sprejeta na mednarodnih konferencah dela, temveč se je v zakonil le del vsebine teh konvencij v zakonu o zaščiti delavcev.

Pod vtisom vsega tega in ponovnih intervencij mednarodnega urada dela sta predložila minister zunanjih del in minister za socialno politiko dne 26. aprila t. l. narodni skupščini sledeče konvencije dela: o osemurnem delu v industriji; o zaposlitvi mornarjev; o odškodnini nezaposlenosti povzročene vsled brodoloma; o osiguranju poljedelskih delavcev proti neizgledam; o pravici poljedelskih delavcev do organizacije; o mladostnih delavcih v poljedelstvu; o nočnem delu v pekarnah; o uporabi svinčenega belila v slikarstvu; za varstvo brezposelnih; o zaposlitvi

žen pred in po porodu. — Projekt konvencije o nočnem delu žen; projekti konvencije: o mladoletnih delavcih v industriji; o nočnem delu otrok v industriji; o sprejemu mladoletnih v mornarske poklice; o nedeljskem počitku; o obveznem zdravniškem pregledu dece in otrok, zaposlenih na brodovih; o zavarovanju proti neizgledam in boleznim; o enakem postopanju z domačimi in inozemskimi delavci v slučaju nesreče.

Te konvencije izpopolnjujejo praktično po večini naš zakon o zaščiti delavcev in bi dale njegovim določbam deloma preciznejšo formulacijo in večjo avtoriteto. Zato morajo zastaviti delavske organizacije ves svoj vpliv, da se predložene konvencije v skupščini čim prej ratificirajo.

Vrhtega je treba, da se

1. izda zakon o zgradbi delavskih stanovanj;

2. posveti pažnja redakciji zakona o neposrednih davkih, ki v svoji sedanjí stilizaciji potrjuje 3.3% davek na telesne delavce in krivično razdelitev davčnih bremen na posamezne sloje;

3. posveča stalna pažnja delu za novo stilizacijo rudarskega zakona, ki grozi uvesti za naše delavstvo spremembe na slabše;

4. urgira takojšnja revizija rudarskega pravilnika v zmislu sklepov glavne bratovske skladnice za Slovenijo;

5. odredi, kako se imajo uporabljati zneski, ki se pobirajo za Borze dela, ali ukreniti, da se ti prispevki odpravijo;

65. nemški katoliški shod.

Občni zbor nemškega katoliškega Volksvereina.

Breslau, 26. avg. (Izv.) Tretji dan katoliškega shoda je izpolnil občni zbor Volksvereina. Predsednik Volksvereina je kancler dr. Marx, ki je bil osebno navzoč. Najodličnejši med odličnimi gosti so bili: kardinal Bertram, nadškof dr. Klein, knez Löwenstein in dr. Porsch. Prispele je tudi pruski poljedelski minister Steiger. Udeležencev nad 10.000.

V nagovoru je Marx povdarjal silno moč, ki jo reprezentira Volksverein. Volksverein je najuglednejša, najzaslužnejša in največja organizacija katoliške Nemčije. Pred vojno je imel Volksverein nad 800.000 članov, sedaj je število prekorajšilo 500.000. Katoliški Volksverein je storil ogromno delo v socialnem oziru. Socialno vprašanje je po njegovi zaslugi že dobro napredovalo, posamezne naloge so se izkristalizirale in sedaj je predvsem naloga zakonodaje, da po tej poti nadaljuje, se ne utruji, dokler tega blagoslova polnega dela ne dokonča do popolnosti. Volksverein ne bo opustil vedno znova kakor bo zahteval razvoj gospodarstva in položaj naroda opominjati in svetovati. Toda trenutno je to vprašanje neposredno v drugih rokah. Volksverein ima druge zanj še aktualnejše naloge. In v tem je ravno mojstrstvo njegove sestave in ustroja, ki so mu ga dali ustanovitelji, da Volksverein prilagodi svoje delo neprestano z razvojem življenja na najbolj pereče vprašanje narodovega življenja. Naša skrb je izobrazba ljudstva v najširšem pomenu besede. Ne mrzel pouk in pojasnilo, ampak nege prave duhovne kulture, izobrazba značajev, odprava in zavarovanje proti novim škodljivcem, ki groze škodovati morali in pravosti. To široko nalogo so nam dali ustanovitelji.

In danes smo pod okriljem naših pravil postavili na delovni program: gojitev ljudske in državljanske skupnosti, marsikaj, kar smo v zadnjih letih našega javnega življenja morali obžalovati, nas uči, da še pri številnih členih našega naroda, med izobraženci in neizobraženci, med bogatimi in revnimi manjka misli, da smo državno ljudstvo, da moramo vsled pripadnosti k tej državi prevzemati tudi dolžnosti, ki izvirajo iz državne skupnosti. Te misli med nami nismo poglabili.

Ta rana — razcepljenost — je trenoično v našem javnem življenju najbolj skeleča. Med naloge Volksvereina moramo uvrstiti tudi to, da s svojo organizacijo in svojimi publikacijami in tečajji širi pravo, iskreno državno miselnost med najširše plasti ljudstva.

Za dr. Marxom se je kardinal Bertram v lapidarnih stavkih v imenu cerkve zahvalil Volksvereinu in mu izrazil svoje priznanje. Slikal je iz lastnih doživljajev bližje okoliščine, ki so povzročile ustanovitev Volksvereina. Bila je to najprej obrambna organizacija z devizo: »Gradimo zid okoli nas«. Razvila se je v ustvarjajoče gibanje, ki je imelo za moto: »Z ljubeznijo k resnici«. Živahno je cerkveni knez slikal neprecenljivo delo Volksvereina, ki je v nešteti katoliških občinah poživilo in vzbudilo cerkveno življenje. Kardinal je prosil, naj nemško ljudstvo ostane zvesto Volksvereinu, njegovemu programu, naj ima vedno odprto oko za vse nevarnosti, ki groze katoliški cerkvi, naj se Volksverein ogiblje politike in naj združuje vse katoliške organizacije Nemčije pod eno streho. Volksverein naj pusti svojim organizacijam njihove specialne delokroge, vsem pa naj nudi roko v pomoč. Kardinal je zaključil svoj govor z apлом na katoliške akademike k sodelovanju. Nikdar nas ne sme zapeljati klic poganjskega pesnika: »Proč z navadnim ljudstvom! Kati katoliška cerkev hoče biti za

6. izvede reciprocitetna pogodba z Nemčijo in Francijo za obojestransko vpoštevanje tujih rudarjev pri izvajanju rudarskega zavarovanja;

7. izboljša pravilnik o delovnem razmerju v monopolskih obratih in uredi starostno zavarovanje za delavstvo v teh obratih;

8. da se postopa v pogledu starostnega zavarovanja v zmislu zakona. Delavske organizacije naj skušajo vstvarjati za lastno iniciativo na tem polju dovršena dejstva;

9. izda pravilnik o delovnem razmerju za delavsko osebje na železnica;

10. izda pravilnik o varstvu delavskih zapnikov;

11. posveti pažnja zahtevam po reformi zakona o zavarovanju delavcev.

RAJ ZA ZALOŽNIKE KNJIG.

Umril je Henrik Holt, eden najstarejših ameriških založnikov knjig. Rad je pripovedoval, kako lepo je bilo v Ameriki pred letom 1891, pred mednarodnim zakonom o založbi knjig. V onih blaženih dneh nezavarovanih pravic so se zbirali newyorški založniki v pristanišču in so čakali na ladje, ki so jim prinašale nove romane, na primer Dickensa. Še preden je ladja pristala, so se zastopniki zalag rinili na krov in so metali knjige šefom, ki so stali spodaj. Kajti kdor je imel prvi knjigo v rokah, ta jo je smel založiti. Ta konkurenčni boj ameriških založnikov je prišel seveda v dobro bravcem, ki so kupovali knjige prav poceni.

ljudstvo, delati z ljudstvom in med ljudstvom in samo ljudstvu služiti.

Generalni tajnik dr. Hohn je podal poročilo o delovanju Volksvereina in opozoril na naloge v prihodnjem letu. Dr. Proske je odgovoril na vprašanje: V koliko je Volksverein doslej dejansko uveljavil poslanico sv. očeta o kraljestvu Kristusovem. Zaključno besedo je imel škof dr. Schreiber. Izvajal je: Vsi smo mnenja, da Volksverein nujno potrebujemo. Vsak katoličan, ki ima srce in pamet mora tu sodelovati. Tudi akademiki in veleindustriji spadajo sem. Tudi plemstvu, ki je v kulturnem boju odlično nastopilo za katoliške interese kličem: Tudi vi ljudstvo in resno se moramo vsi truditi, da izravnamo specialne interese. Volksverein mora voditi akcijo za obnovo življenja v duhu kraljestva Kristusovega. Zato mora tudi vsak duhovnik v svoji duhovni vpljati podružnico Volksvereina. V težkih časih smo, zato rabimo strnjeno organizacijo na enotni podlagi.

Manifestacija za katoliško šolo

Berlin, 26. avg. (Izv.) Eno največjih zborovanj na Bratislavskem katoliškem shodu je bila manifestacija za katoliško šolo. »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« S tem katoliškim pozdravom je otvoril dr. Marx glavno skupščino »Katoliške šolske organizacije v Nemčiji«. Kristus kralj — to je program letošnjega katoliškega shoda. Če naj Kristus zopet zakraljuje v človeštvu in v srcu vsakega posameznega človeka, mora pred vsem dobiti v vzgoji priznanje svoje kraljevske časti. Po vsej Nemčiji naj s katoliškega shoda gre zahteva deset in stotisočev katoličanov: Mi ne pustimo iztrgati Kristusa iz src naših otrok, mi smatramo Kristusa za temelj in cilj vzgoje za vsakega katoliškega otroka, za družino in šolo. Že od leta 1911. dela naša katoliška organizacija na tem, da v Nemčiji dosežemo ideal katoliške šole. Imeli smo lepe uspehe. Žal je še vedno veliko katoličanov, ki stoje ob strani in se ne zmenijo, ko gre za biser otrokove duše.

Prihodnja zima bo prinesla po vsej verjetnosti nove, odločilne dogodke v državni šolski politiki. Naš cilj, naša temeljna zahteva je jasna in preprosta: priznanje svobode vesti in prava staršev. Na tej podlagi moramo priti do sporazuma in mirne rešitve šolskega vprašanja. S tem dobi itak verska šola prsto pot.

Katoliško ljudstvo! Tu bodi odločno! Država in parlament ti mora dati pravico, da oblast prizna zahteve tvoje vesti v vzgoji tvojih otrok! Mi katoličani hočemo svobodo, da bomo mogli na temelju naše vere vzgojiti resnične, značajne katoliške osebnosti, ki se bodo požrtvovalno stavile na razpolago državi in skupnosti. To je smisel naših zahtev.

Ne zadostuje pa, da se katoličani zadovoljimo s tem, da stavimo zahteve, postaviti se moramo v življenje in z veseljem pozitivno sodelovali pri rešitvi vzgojnih in šolskih problemov. Zato kot predsednik pozdravljam, da je odbor katoliške šolske organizacije nastavl celó vrsto znanstvenih referentov, da izdaja vrsto publikacij in knjig, ki obravnavajo vsa aktualna vprašanja. To je važna naloga katoliške Nemčije. Imeti moramo možnost, da bo hiša sv. Kanizija na višku, da si bomo mogli zagotoviti najboljše sodelavce.

K pozdravu se je oglasil kardinal Bertram, ki je zaključil z besedami: Če bi katoliške šolske organizacije še ne imeli, bi morali Boga prositi zanjo. Pozdravil je tudi deželni glavar Horion.

Nato sta sledila referata: Katolicizem in šola, Svoboda vesti in ljudska skupnost v šoli.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservata za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ul. 6/I. Telefon št. 908

Stafeta 4 × 100 m. 1. Primorje 46.2. 2. Ilirija. Zagrebško lakoatletsko prvenstvo. Pretečeno soboto in nedeljo so se tudi v Zagrebu vršile lakoatletske tekme za prvenstvo tamkajšnje podveze. Prvenstvo je pripadlo Akademskemu SK pred HASKOM, Maratonom itd. V svrhu primerjave s rezultati na našem prvenstvenem meeningu prinašamo najboljšie uspehe: 100 m Spawic 11. 2 sek., 200 m Spahic 23.9, 400 m Haffman 54.4, 800 m Butkovic 2 : 06.3, 1500 m isti 4 : 28, 5000 m Kumer 17.32, 10 km Dobrin 18 : 42, stafeta 4 × 100 m Hašk 44.2, skok v viš. Jakupic 170, skok v dalj. Spahic 6.42, skok ob palici Kallay 200, troskok Jakupic 13.08, krogla Gašpar 11.64, disk isti 33.97, kopje isti 49.42, kladivo isti 34.42.

Državno lakoatletsko prvenstvo se bo vršilo letos v Zemunu 11. in 12. septembra. SK Ilirija se je odločila udeležiti se tekmovanja z močnim moštvo.

Juniorske tekme za utešno darilo SK Ilirije. Razpored zadnjih juniorskih tekem za utešno darilo SK Ilirije je bil določen na včerajšnji seji medklubske odbora sledenja: II. kolo 29. t. m. ob 9. uri Mladika : Panonija, ob 10. uri Jadran : Triglav. Finale se odigra 5. septembra dopoldne.

SK Viktorija iz Zagreba, s Premerlom, reprezentativnim centerhalom iz Zagreba in Vidmajerjem, bivšim popularnim levim krilom ljubljanske Ilirije, igra v nedeljo v Ljubljani prijateljsko tekmo s SK Ilirijo. Viktorija velja danes za eno prvih moštov v Zagrebu; med raznimi ugodnimi rezultati beleži zadnji čas resno zmago nad močno Concordijo (4 : 2), tako da obeta nedeljsko srečanje v Ljubljani, obenem otvoritvena tekma jesenske nogometne sezone v Ljubljani, lepo, zanimivo in napeto igró — Predtekmo absolvirata SK Jadran in rezerva Ilirije. — Za tekmo s Viktorijo igra Ilirija 31. t. m. pokalno tekmo s Slovanom, 5. septembra predvidoma pokalno tekmo s SSK Mariborom, 8. septembra z belgrajsko Jugoslavijo ter 12. septembra z graškimi Atletiki.

NEMŠKE ATLETINJE.

V boju za nemška prvenstva je vrgla Reutterjeva diskos 38.34 m daleč, nov nemški in svetovni rekord. Bredowa je skočila v višino 1.495 m, Möckelmannova na daljavo 5.18 m. Wittmannova je pretekla 100 m v izbornem času 12.5, 1000 m pa Bathauerjeva v 3:20.8. Vrsto 4 × 100 so tekle v 52.9. Kroglo je vrgla Häusleinova 11.49 m daleč. Največji je seveda uspeh Reutterjeve, visoko nad dosedanjim rekordom.

Dr. PELTZER: ZAKAJ VSE TEČEM.

Dr. Meisl je očital Peltzerju, da leti preveč breznjih razdalj naenkrat, in mu je svetloval, naj leti na 400 m le tuintam. Peltzer mu odgovarja: »Leta 1923. sem v Göteborgu tekkel 1500 m v 4:02.2; šlo je za dragoceni Sandemanov pokal; tekmo sem dobil. Ker je pokal prehodan, sem šel letos v København, da ga branim. Leteti je bilo treba tudi na 400 m. In še prav rad bi bil tekkel, pa je nenadna ploha moj rekordni načrt preprečila. Hotel sem dokazati, da leti dober tekač z uspehom lahko na več razdalj, v mojem slučaju seveda srednjih, in da se mu ni treba specializirati samo na eno. — Primerjaj Nurmija, od 1500 do 10.000 m je neomejen gospodar. — Hotel sem tudi dokazati, da dober tekač lahko teče v več tekmah isti dan, kakor je tekkel Nurmij na olimpiadi na en in isti dan 1500 in 5000 m. In je prav vseeno, ali tečem sam ali v vrsti. Prav tekanje vrst v menjajočem se boju in v izenačevanju moči se mi zdi ljudskosporno najbolj dragoceno in najbolj mikavno. — Smo tudi že mi o tem pisali, povodom zadnje orlovske prireditve 27. junija letos. — Vsak dober atlet naj bi tekmoval tudi v vrsti (prim. spet Nurmija). V zadnjih mojih šestih sportnih letih sem videl, da to nikomur ne škoduje. Tek na različne razdalje isti dan nas usposobi, da pravilno menjamo tempo, in nam da vztrajnost in trdoto v dirkanju (je težko prestaviti, Peltzer pravi: Rennhärte; to se pravi, da sem tako utrjen, da vse premagam, da se vsega lotim in da mi nič ne škoduje). V Hannoveru sem zadnjič v vrsti tekkel tele razdalje drugo za drugo: 100 m, 200 m, 100 m, 800 m, 200 m, 1000 m. Pet dni nato sem bil tako svež, da sem prej kot v eni uri dobil tri teke. Najprvo v zelo napornem in nerodnem predteku 400 m v 51.8; 20 minut nato 1500 m v 4:01.3 in 25 minut nato končni tek 400 metrov v 49.5 (svetovni Liddellov rekord je 47.6).

Dan potem sem tekkel 2000 m, ki jih nisem navajen. Tekmovalca sta mi bila Peterson in Ralph Rose; Peterson je danski mojster, Rose je pa šele nedavno tekkel 3000 m v 8:42. Najprvo sem bil zadnji, nato sem prehitel Roseja, 1500 m sva tekla s Petersonom vstiric v 4:11, šel sem naprej in sem klub lakemu nasprotnemu vetru zmagal v 5:32.3. Vso prireditve sem zaključil s tem, da sem tekkel še na 800 m, in tudi dobil.

Ne, kaj tebeš, temveč, kako tebeš, to je prvo. Zakaj Nurmiju njegove vsestranosti nikdar ne očitajo, zakaj samo meni? Pravijo, da svoje moči zlorabljam, ko vendar vse dobro premislim. Če poznaš umetnost, da tebeš lahko in brez truda, kaj teči, kolikor hočeš.

Naznanila

Gasilska veselica v Strugah pri Dobropoljah je radi vojaškega ustnega razporeda na Rači dne 29. t. m. preložena na 5. septembra. Tovariška družba povabljen!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 26. avgusta 1926. Višina barometra: 508.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. nosi 0-10	Vrsta padavin	V Ljubljani je
kraj	čas					ob opazovanju	v mm do 7h
Ljubljana (dvorec)	7	765.8	14.8	91	mirno	91	
	8	765.8	15.2	92	SSW 0.5	10	
	14	761.9	25.6	56	SW 1.5	0	
	21	761.5	21.0	64	SW 5	0	
Maribor		764.5	19.0	72	SW 3	0	
Zagreb		765.2	17.0	91	E 3	0	
Belgrad	8	765.7	21.0	75	mirno	0	
Sarajevo		765.8	17.0	70	mirno	0	
Skoplje		766.5	20.0	56	SE 3	0	
Dubrovnik		764.5	23.0	71	mirno	0	
Praga	7	762.4	17.0	—	SW 3	5	

Barometer je reduciran na morskó gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Toplota Save pri Ježici je bila 26. avgusta popoldne 15.3° C.

Dunajsko vremensko poročilo za 27. avgusta: jasno in toplo vreme; v severno-zapadnih Alpah ni izključena začasna izprememba legega vremena.

Turistika

Podružnica SPD v Kranjski gori naznanja, da otvori v nedeljo dne 29. t. m. novo pot po severozapadni strani na Prisank (2574 m). Zbirališče pri Koči na Gozdu, odkoder odhod točno ob 7.30 z vodnikom po novi poti na vrh. Sestop po nemški ali slovenski poti na Vršič in nazaj h koči na Gozdu, kjer se vrši od 14 nadalje prosta zabava z godbo in petjem. Ker se je delo vsled vremena zavleklo v konec sezone, se je morala slovena otvoritev preložiti za prihodnje leto. Podružnica bo skrbela, da se tedaj otvori obenem še druga nova pot skozi Prisankovo okno in to vsaj v prvi polovici julija. Vreme imamo krasno, pot je nad vse interesantna, zato vsi planinci iskreno povabljeni!

Šah

ŠAHOVSKA TEKMA MARIBORSKEGA KLUBA.

Klubska tekma mariborskega šahovskega kluba je bila te dni končana. Tekmovalo je 15 igralcev. Kot gost se je tekme udeležil mladi Tot iz Vrčca, ki je dosegel prvo mesto z 10½ točkami ter dobil častno darilo. Od mariborskih igralcev so si priborili darila: kapetan Šarenbek z 10, Konič z 9½, Ermenec z 8½, Plankl z 8, Hilmar, dr. Cafzura in Lukež z 7½ točkami. Razdelitev daril se vrši na družabnem večeru v soboto dne 4. septembra. — V kratkem se prične turnir v skupinah. Člani, ki se ga nameravajo udeležiti, naj se prijavijo pri tajniku.

Knjige in revije

Nemški glagol. Das deutsche Zeitwort. Stavil profesor Adolf Robida. 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 6 Din. Str. 31 in velika tabela.

Danes obšutimo že vsi, da je med nami Slovenci znanje nemščine močno nazadovalo in da ni več daleč čas, ko prihodnja generacija ne bo znala nobenega tujega, velikega jezika v popolni meri. Zato so zašli nemščino zopet bolj gojiti, ne kot jezik prijateljskega naroda, ampak kot svetovni jezik velikega naroda. Vsakomur, kdor se uči nemščine, dela največ preglavice glagol, ki je dosti zapleten, deloma nepravilen in poln izjem. Kdor se je pa naučil 2000 nemških besedi in obvlada glagol, lahko reče, da zna nemščino že precej. Zato bo ta knjižica dobrodošla šoli in samouku, ker nudi v kratki, jedrnatih obliki vse, kar rabimo pri nemškem glagolu. Knjiga vsebuje razdelitev glagolov, krepko in šibko konjugacijo augment ge —, tvorbo preteklega časa z habe in bin, pretvoritev tvorbe oblike v trpno, »rückumlautend«, praeterito — praesentia, pomožni glagol in točen pregled 219 nepravilnih glagolov v obliki tabele. Ta pregled vsebuje 1. 2. in 3. osebo ednine in 1. množine sedanjega časa, polpretekli čas, pretekli čas, konjunktiv polpreteklega časa, velvnik, opombo in slovenski prevod, tako, da je ta preglednica kar najbolj popolna. Knjiga je sestavljena prav praktično, ker je zrasla iz mnogoletnih praks na tem polju. Na koncu je pridejana velika tabela (45 × 81 cm), ki ima na eni strani teoretično tvoritev vseh časov, na drugi strani pa popolno spregetev glagolov v vseh časih in vseh oblikah, in sicer en krepak glagol s preglasom, en šibek in en glagol, ki tvori pretekli čas z »ich bin«. Tako, da so izčrpane vse možnosti. Knjiga je praktična, potrebna in izčrpna, cena 6 Din, je pri tabelarnem stavku naravnost smešno nizka, to pa samo za to, da si jo lahko omisli prav vsak, pa bodi si še tako reven. Knjigo »Nemški glagol« mora imeti brez pogoja vsak, kdor se hoče nemščine učiti in svoje znanje izpopolniti, prišla bo prav šoli in onim, ki so šli že odrasli.

Seznam učnih knjig za srednje šole je izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in ga oddaja brezplačno.

Izpred sodišča

»Ovrgel bom, gospod sodnik, to sodbo, nerad plačam kazen in še neraje sedim v vaši celici. Jaz vem, da imam prav in to bom tudi dokazal z novimi pričami, katerih pa danes nisem pripeljal sem, ker sem bil uverjen, da jih ne bom rabil. Bodo pa prišle gori k zeleni mizi, kjer sodi več gospodov. Ne udam se pa ne, kar sem rekel, sem rekel in to držl, kot je držala Pilatova beseda.« — Sodnik: »Lahko se pritožite. Stane pa drag kolek, katerega lahko takoj kupite pri vratarju.« — »Kaj to, saj imam še toliko denarja, da bom plačal, saj sem posestnikov sin.« — In šel je fant po kolek, ga prinesel zapiskarju in prijavi vzklic proti sodbi, s katero je bil obsojen, on, posestnikov sin. Perovškov od Iga. Obsojen je bil namreč na 100 Din globe ali na dva dni zapore in v plačilo stroškov in kazni, ker je očital sosedu Bolletu, da je ukradel Kastelčeve trame in jih speljal domov. Predlagal je tudi dokaz resnice, ki se pa fantu ni posrečil. — Sodnik: »Ne vem če vam bo kaj pomagalo, ker takih stvari, katerih ne morete dokazati, ne smete očitati. To je kaznivo.« — »Nič ne da, gospod sodnik, vi ste po vaše prav naredili, jaz pa nerad plačam kazen, raje kole kin videli bos'e, da bom ovrgel to sodbo. Z Bogom gospod sodnik, midva, Bolte in jaz, se bova pa srečala še tam zgoraj pri zeleni mizi, kjer sedi več gospodov.«

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Pri „AMERIKANCU“ Ljubljana, Stari trg 10 Kupite najceneje klobuze, čapice, perile itd. Močno blago.	„Jugometalija“ r. z. o. z. Industrije pločevinastih izdelkov Ljubljana Kolodvorska ulica 18	FRANC LEVEC mesar govejega mesa Ljubljana tik Zmajčkovega mostu, blizu Jugoslovanske tiskarne	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7
IV. Brundić & Fr. Rebernik Ploščarja in licarja Ljubljana, Kotnikova ul.	Stanko Kešlin brivski salon Ljubljana Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti Jugoslovanske tiskarne	Martinc, Černe & Komp. dr. o. z., pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUB LJANA, Igriška ul. 6	Josip Satran špecerijska trgovina LJUBLJANA Solski drev. 4 (Semenšič)
FRANC FUJAN krovstvo in zaloga strešnih potrebščin Ljubljana - Galjeva 9.	TEOD. KORN klesarsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	Oražem & Jančar pohištvena hišarja in pleskarja Ljubljana, Breg	Oroslav Slapar krojač Nizke cene. Ravnikarjeva ul. 13
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stejnica poleg Zmajčkovega mostu	Ivan Križnar krovec Ljubljana Hrenova ulica št. 9	JOSIP OLUP trgovina manufakture in oblač Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu)	Pavel Sterle AUTOTAKSI Ljubljana, Poljanska cesta 3 Telefon 942
Franc Hitti zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev Ljubljana, Mertincova cesta 2	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14	K. Pečenko trgovina vseh vrst sanja in čevljarstvih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32	LEOPOLD SEGA jermesar Ljubljana, Poljanska c. 49
Angeloslav Krastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovska c. 8	Deželna lekarna pri „Mar. Pomagaj“ Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 908 Ustan. 1903	Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

Več dijakov

se vzame na dobro domačo hrano; cene po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca«, MARIBOR.

Trg. pomočnik

ISČE SLUŽBE v spicerijskih ali manufakturnih trgovin, najraje v mestu, pa tudi na deželi. Tudi kot skladiščnik. Naslov se izro v upravi lista pod št. 589L.

Učenko

sprejem za trgovino z mesom. blagom v mestu. — Ponudbe pod »Učenka« v mestu 5798 na upravo.

Trgovec

z 11 letno prakso, želi mesta kot prva moč. — Naslov v upravi št. 5796.

DVA DIJAKA

ali dijakini iz nižjih razredov, se sprejmeta na hrano in dobro oskrbo in nadzorstvo. (Električna razsvetljava, separati, vhid. Cena zelo ugodna.) — Vpraša se v trgovini g. Ravnikarja v Celju. 5788

Šoferja

s takojšnjim (ali pa 5. IX.) nastopom za trgov. potovanja, rabim. Le trezni, popolnoma zanesljivi in pridni, po mogočnosti izučeni mehaniki, naj pošljejo ponudbe z naznako zahtev (stan in hrana v hiši) na Aloma Company, Ljubljana — pod št. 5782.

SREBRNE KRONE

zlatnik, kupuje URBAN. Narodni dom — Maribor.

Sadjevec stari in novi proda in razpošilja A. OSET, Maribor 4094.

Kupim hišo

v mestu ali na deželi, s trgovino, gostilno, ali samo trgovino in gostilno. Ponudbe na upravo lista pod: »Trgovina št. 5799«.

Bukova drva

suha, kupuje tvrdka »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

Stanovanje

oddam dvema ženskama, katerih ena bi bila posrednica pri gospodarju. — Naslov v upravi pod št. 5896.

Ker so postale zame bančne zveze neugodne, iščem za svojo monopol. trgovino zaseb. kredit do 50.000 dinarjev

Delam brez rizika in obrnem kapital 4- do 6-krat na leto, zato zamorem obrestovati kredit z 20 do 25%. Varnost v ročni zastavi monopolnega blaga in v prvovrstnem poroštvi. — Ponudbe upravi pod: »Monopolno blago«.

Med. univ. dr. Fr. Virant

Miklošičeva cesta 18/II
ordinira od 28. t. m. redno od 1-3
Osmo- in proteinterapija notranj. in infekc. ter kožnih in spolnih bolezni

PTUJ!

Enodružinska hiša

s 5 sobami in vsemi pritliklinami, velikim vrtom, blizu kolodvora, se po ugodnem plačilnem pogoju za 95.000 Din proda. — Vpraša se v upravi lista pod št. 5709.

PTUJ!

NAGROBNICE

Tretji premenjeni natis.
Uredil Frančišek Marolt, učitelj.
Broširano Din 16.—, vezano Din 20.—.
Jugoslovanska knjigarna
Ljubljana

VEČ DOBERO IZVEZBANIH pleskarskih pomočnikov

sprejme takoj tvrdka BRATA EBERL nasl. MARTINC, ČERNE & CO., družba z om. zavezo, LJUBLJANA, Igriška ulica št. 6. 5795

Zahvala.

Za vsa izražena sožalja povodom smrti svojega družabnika, gospoda

Franc Oražma

pleskarskega mojstra

in za spremstvo na njegovi zadnji poti se vsem prijateljem in znancem pristožno zahvaljujem.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1926.

Blaž Jančar,
pleskarski mojster.

Ne samo ceno,

temveč tudi kakovost izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

Knjigovoznica K. T. D., čitalnica in tiskarna poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II.

STANKO PREMRL:

SLAVA BREZMADEŽNI

Zbirka mešanih, moških in ženskih zborov.

Marijine, evharistične in druge pesmi. —

III. izdaja. Broširano Din 30.—, vezano v platno Din 40.—.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA • LJUBLJANA